Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэташхьэм и Указ

Илъэс куэд лъандэрэ хьэлэлу зэрылажьэм, цІыхухэм я хуитыныгъэхэмрэ законкІэ я сэбэп зыхэлъхэмрэ къызэгъэпэщыным къаруушхуэ зэрырихьэлІам папщІэ «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щіыхь зиіэ и юрист» ціэ лъапіэр фіэщын Гориславская Галинэ Иван и пхъум - Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Суд Нэхъыщхьэм и судыщІэм.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэ КІУЭКІУЭ Юрий

Налшык къалэ 2015 гъэм жэпүэгъүэм и 7-м №146-УГ

«Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм егъэджэныгъэмкіэ щіыхь зиіэ и лэжьакіуэ» ціэ лъапіэр яфіэщыным и іуэхукіэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэм и Указ

егъэджэныгъэм зегъэужьыным къаруушхуэ зэрырахьэлІам папщІэ «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм егъэджэныгъэмкіэ щіыхь зиіэ и лэжьакіуэ» ціэ лъапіэр яфІэщын

Головко Николай Иван и къуэм -Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм Егъэджэныгъэмкіэ, щіэныгъэмрэ щіалэгъуалэм я ІуэхухэмкІэ и министерствэм и «Прохладнэ технологие колледж» профессинальнэ курыт щІэныгъэ щрагъэгъуэт къэрал кіэзонэ Іуэхущіапіэм и унафэ-

Хьэпэ Ахьмэдхъан Шагъир и къуэм -

Илъэс куэд лъандэрэ хьэлэлу зэрыла- Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм Егъэжьэм икіи профессионально-техническэ джэныгъэмкіэ, щіэныгъэмрэ щіалэгъуалэм я ІуэхухэмкІэ и министерствэм и «Хьэмдэхъу Б. Хь. и цІэр зезыхьэ Къэбэрдей-Балъкъэр агропромышленнэ колледж» профессиональнэ курыт щІэныгъэ щрагъэгъуэт къэрал кіэзонэ Іуэхущіапіэм и гъэсакІуэ нэхъыжьым.

> Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэ КІУЭКІУЭ Юрий

Налшык къалэ 2015 гъэм жэпүэгъүэм и 7-м №147-УГ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и къэрал дамыгъэхэр тыным и ІуэхукІэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэм и Указ Илъэс куэд лъандэрэ хьэлэлу зэры-

лэжьыгъэшхүэ зэрырагъэкіуэкіым папщіэ ціэ лъапіэхэр яфіэщын: «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щіэныгъэмкіэ щіыхь зиіэ и лэжьакіуэ» КІэрэф Ирэ Хьэзиз и пхъум - «Кіуэкіуэ

лажьэм икіи егъэджэныгъэ-щіэныгъэ

В. М. и цІэр зезыхьэ Къэбэрдей-Балъкъэр къэрал мэкъумэш университет» профессиональнэ щІэныгъэ нэхъыщхьэ щрагъэгъуэт федеральнэ къэрал бюджет ІуэхущІапІэм математикэ ищхьэмкІэ и кафедрэм и доцентым,

«Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм егъэджэныгъэмкіэ щіыхь зиіэ и лэжьакіуэ»

Бэгъуэт Хьэмидбий Лабид и къуэм «КІуэкІуэ В. М. и цІэр зезыхьэ Къэбэрдей-Балъкъэр къэрал мэкъумэш университет» профессиональнэ щІэныгъэ нэхъыщхьэ щрагъэгъуэт федеральнэ къэрал бюджет ІуэхущІапіэм коммерцэмкіэ и кафедрэм и унафэщІым

Къардэн Мае Мухьэмэд и пхъум - «Бэрбэч Хь. М. и цІэр зезыхьэ Къэбэрдей-Балъкъэр къэрал университет» профессиональнэ щіэныгъэ нэхъыщхьэ щрагъэгъуэт федеральнэ къэрал бюджет ІуэхущІапІэм Урысейм и тхыдэмкІэ и кафедрэм и доцентым

Соттаев Магомет Хайруллах и къуэм «Кіуэкіуэ В. М. и ціэр зезыхьэ Къэбэрдей-Балъкъэр къэрал мэкъумэш университет» профессиональнэ щІэныгъэ нэхъыщхьэ щрагъэгъуэт федеральнэ къэрал бюджет ІуэхущІапІэм ветеринарие-санитарие экспертизэмкіэ и кафедрэм щіэныгъэмкіэ и чэнджэщэгъум.

> Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэ КІУЭКІУЭ Юрий

Налшык къалэ 2015 гъэм жэпүэгъүэм и 7-м

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и къэрал дамыгъэхэр тыным и ІуэхукІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэм и Указ

зэрырахьэліэм папщіэ

ціэ лъапіэхэр яфіэщын: «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм егъэджэныгъэмкіэ щіыхь зиіэ и лэжьакіуэ»

шэрэдж къуажэм дэт «Курыт еджапіэ литературэмкіэ и егъэджакіуэм. №1» курыт щІэныгъэ щрагъэгъуэт муниципальнэ кіэзонэ Іуэхущіапіэм и унафэщІым.

«Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм <u>щіыхь зиіэ и егъэджакіуэ»</u> Абдурахмановэ Антонинэ Хьэшим и

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм егъэ- пхъум - Шэрэдж муниципальнэ районым джэныгъэмкіэ и Іэнатіэм илъэс куэд лъан- щыіэ «Чеченов Ш. Ш. и ціэр зэрихьэу дэрэ зэрыщылажьэм икіи щіэблэр Къэщкъэтау къалэ жылагъуэм дэт курыт егьэджэнымрэ гъэсэнымрэ къаруушхуэ еджапіэ» курыт щіэныгъэ щрагъэгъуэт муниципальнэ кіэзонэ Іуэхущіапіэм и

пэщіэдзэ классхэм я егъэджакіуэм Медведевэ Рузание Сафон и пхъум Дзэлыкъуэ муниципальнэ районым хыхьэ «Светловодскэ къуажэм и курыт еджапІэ» Алборэ Аслъэн Сулимэн и къуэм - Ару- курыт щ!эныгъэ щрагъэгъуэт муниципаан муниципальнэ районым хыхьэ Старэ льнэ кіэзонэ Іуэхущіапіэм урысыбзэмрэ

> Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэ

КІУЭКІУЭ Юрий Налшык къалэ

2015 гъэм жэпуэгъуэм и 7-м

Газаев М. А. и ІуэхукІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэм и Указ

1. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Конституцэм и 81-нэ статьям и «б» пунктым тету Газаев Мухътар Алий и къуэм Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щ ыуэпсым и хъугъуэф ыгъуэхэмрэ экологиемк о и министрым и къулыкъур щхьэщыхын. 2. Мы Указым къару егъуэт Іэ щыщІэздза махуэм щегъэжьауэ.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэ

Налшык къалэ 2015 гъэм жэпуэгъуэм и 7-м

№152-УГ

еамехеІп

КІУЭКІУЭ Юрий

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щІыуэпсым и хъугъуэфІыгъуэхэмрэ экологиемкіэ и министрым и къулыкъур зыгъэзащіэм и Іуэхукіэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и

щіыуэпсым и хъугъуэфіыгъуэхэмрэ эколо- и унафэщіым. гиемкІэ и министрым и къалэныр игъэзэщіэну и пщэ илъхьэн Табыхъу Аслъэнджэрий Уардэщыкъуэ и къуэм - Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щ ыуэпсым и хъугъуэфІыгъуэхэмрэ экологиемкІэ и министрым и къуэдзэм - Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм ЩІыуэпсым и хъугъуэфІыгъуэхэмрэ экологиемкІэ и министер-

ствэм псэущхьэхэмрэ абыхэм я псэу-

хъумэнымкІэ,

Іэтащхьэм и Указ 1. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм кlэлъыплъыныгъэмкlэ и департаментым

> 2. Мы Указым къару егъуэт Іэ щыщІэздза махуэм щегъэжьауэ.

> > Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэ КІУЭКІУЭ Юрий

Налшык къалэ 2015 гъэм жэпуэгъуэм и 7-м

№153-УГ

федеральнэ

• Футбол

Фыдогъэблагъэ! Урысей Федерацэм футболымкІэ и етІуанэ дивизионым й «Ипщэ» гуп.

> ЕпщыкІущанэ джэгугъуэ

«Спартак-Налшык» - «Тэрч-2» (Грознэ) Налшык. «Спартак» стадион.

Жэпуэгъуэм и 11. Сыхьэт 17-м.

Гу зылъытапхъэ

КъБР-м и Іэтащхьэм и Администрацэм жэщми махуэми щолажьэ коррупцэм пэщІэтыным теухуауэ піащІэгъуэкІэ цІыхухэр здэпсалъэ хъун телефонхэр: 8(8662) 40-89-70, 40-34-32.

Шығы шылы Бағаға Малъхъэдис

керс къыхахын папщ**І**э

документальнэ фильмитху хъу «Урысей террорыншэ» циклыр.

ЖЭПУЭГЪУЭМ и 6-м «Урысей террорыншэ. Ажалым ириджахэр» япэ сериер ягъэлъэгъуащ. Ар теухуащ Сирием щекІуэкІхэм. Фильмыр зыхуэгъэзар дэпшэхыну тынш цІыхухэрш, псом хуэмыдэу шІалэгъуалэрщ. Абы и мыхьэнэр нэхъри ин ещІ террор Іуэхум хыхьэн па-

«Урысей-2» телеканалым гъэ- пщІэ къэралым икІ щІалэхэмрэ къэхъуахэм, <u>лъэгъуэн щІидзащ псори зэхэту</u> хъыджэбзхэмрэ я бжыгъэм зэрыхэхъуэм.

КъыкІэлъыкІуэ фильмиплІым -«Урысей террорыншэ - Тэтэрстан. И быдагъыр гъэунэхун», «Дагъыстэн. Зауэмрэ мамырыгъэмрэ», «Муслъымэн лъапІэныгъэхэр», «Шэшэн. КъэшІэрэщІы- лъабжьэу жылагъуэр зэкъуэужыныгъэ» жэпуэгъуэм и 14-м,

20-м, 21-м, 27-хэм феплъ хъунущ. Тезыхахэм фильмхэр тещІыхьащ цІыху

неймрэ щек Гуэк Іхэм. Абыхэм сэтей къащІ террорыр зищІысыр, пылъ жылагъуэ шынагъуэ ин

дыдэр. Фильмхэр гъэнщІащ мамырызэдэлэжьэныгъэмрэ, гъэмрэ лъэпкъ, дин зэныбжьэгъугъэр и вэным теухуа гупсысэхэмк Гэ. Абыхэм дагъэлъагъу Урысейм и зэрыжаІэмкІэ, лъэпкъхэм лІэужьыгъуэ куэд хъууэ къадекІуэкІ хабзэхэр, ди зэмыл Гэужьыг туэхэм я гъащ Гэм, къэралым и щ Гыналъэхэм уазы-

• ХъыбарегъащІэ

жи ащ Нургалиев Рашид.

щрихьэлІэ дин лъапІэныгъэ-

Правительствэмрэ я пресс-Іуэхушіапіэ.

«Фи деж къраша жыгхэр хэкlуэдахэм

КъБР-м и Іэташхьэмрэ

Серитху хъу фильмхэр Λ ъэпкъ антитеррор комитетым и заказкІэ «Мастерская» телекомпанием трихащ 2013 - 2018 гъэхэм, Урысейм терроризмэм и идеологием щыпэщІэтыным теухуаирагъэкІуэкІ лэжьыгъэм

КъБР-м Печатымрэ цІыхубэ коммуникацэхэмк Іэ и къэрал комитетым и пресс-ІуэхущІапІэ.

№№196-197 (23.104-23.105) • 2015 гъэм жэпуэгъуэм (октябрым) и 10, щэбэт •Тхьэмахуэм тхуэ къыдокІ •И уасэр тумэнитІщ • adyghe@mail.ru

КъБР-м и Іэтащхьэр «Іуащхьэмахуэ и щыгу щагъэзащІэ къафэхэр» етхуанэ дунейпсо ІуэрыІуатэ фестивалыр къызэзыгъэпэщахэмрэ абы хэтахэмрэ яхуэзащ

КъБР-м и Ізтащхьэ Кіуэкіуэ Юрий Пра- бэпынагъ щіиіэр лъэпкъ зэмылізужьыгъуэвительствэм и Унэм дыгъуасэ щахуэзащ жэпуэгъуэм и 6 - 9-хэм Налшык щрагъэкіуэкіа «Іуащхьэмахуэ и щыгу щагъэзащІэ къафэхэр» етхуанэ дунейпсо фольклор фестивалыр къызэзыгъэпэщахэмрэ абы хэтахэмрэ. Урысейм щыщ творческэ гупхэм къадэкіуэу, абы кърихьэліащ Италием, Индием, Белоруссием, Бангладешым, Ганэм, Тыркум я ліыкіуэхэр.

- САХИНЕ МЕХЕСТЫНСТВИНЕ В МЕХНЕДШИНЕ В МЕХНЕТ В МЕХНЕДШИНЕ В МЕХНЕТ В МЕХНЕДШИНЕ В МЕХНЕДШИНЕ В МЕХНЕДШИНЕ В МЕХНЕДШИНЕ В МЕХНЕДШИНЕ В МЕХНЕДШИНЕ В МЕХНЕТ В М нэм щытепсэлъыхьым, КъБР-м и Іэтащхьэм жиlащ: «Фэ иджырей лъэхъэнэм мыхьэнэшхуэ зиІэ Іуэху фолэжь. Псом хуэмыдэу абы сэбэпынагъ ин иІэщ дызэрыт зэман мытыншым. Апхуэдэ лэжьыгъэм сэхэм я ліыкіуэхэр, дин зэмыліэужьыгъуэхэм итхэр зэрызэришалІэрщ».

Фольклор гупхэм я унафэщІхэм къыхагъэщхьэхукІащ Къэбэрдей-Балъкъэрым мы фестивалыр икъукІэ дэгъуэу къызэрыщызэрагъэпэщар икІи а Іуэхум адэкІи пыщэн хуейуэ къызэралъытэр. «Іуащхьэмахуэ и щыгу щагъэзащІэ къафэхэр» фестивалыр ЮНЕСКО-м дяпэкіи иригъэкіуэкіыну дунейпсо фольклор фестивалхэм хигъэ-

Зэіущіэм и кізухым хьэщіэхэмрэ бысымхэмрэ тыгъэхэмкІэ зэхъуэжащ икІи фэеплъ сурэт зытрагъэхащ.

КъБР-м и Іэтащхьэмрэ Правительствэмрэ я пресс-Іуэхущіапіэ.

ХьэщІэхэр ирагъэжьэж

Ганэм, Индием, Италием къик ахэр зыхэта «Іуащхьэмахуэ и щыгу щагъэзащІэ къафэхэр» V дунейпсо ІуэрыІуатэ фестивалыр КъБР-м и Музыкэ къэрал театрым дыгъуэпшыхь щызэхуащіыжащ

пуоликэм щызыгъэлъэгъуа къэфакіуэ техуащІыжым теухуауэ къызэрагъэпэща концертым. НэхъапэlуэкІэ республикэм и журналистхэм ахэр яlущlащ икlи я упщlэхэм

жэуап иратащ. хуэ Мухьэдин жиlащ хьэщlэхэр республикэм зэрыщы а махуэхэр дуней псом и гъуазджэ, щэнхабзэ хъугъуэфІыгъуэхэм я дахагъэхэмкіэ гъэнщіауэ зэрыщытар, къэфакіуэхэм республикэм щагъэкіуа махуэхэр

гъэмкіэ и советым и секретарым и къуэ-

еплъым деж щыхасэн, апхуэдэу ТекІуэны-

гъэ Иныр илъэс 70 щрикъум ирихьэл эу

къалэм и щІыпіэ нэхъыщхьэхэр ира-

гъэдэхэн папщІэ псейхэмрэ нэгъуэщІ

Бангладешым, **Тыркум**, **Белоруссием**, гукъинэж ящыхъуну зэрыщыгугъыр икІи фестивалым хэта хьэщ эхэм ф ыщ э яхуищіащ, къэралхэм я щэнхабзэ зэпыщіэныгъэм зегъэубгъуным хэлъхьэныгъэфІ зэрыхуащіам папщіэ.

ЮНЕСКО-м и деж щыІэ ЦІыхубэ творчествэмкІэ дунейпсо зэгухьэныгъэм и Уры-МАХУИПЛІЫМ къриубыдэу зи щэнхабзэ сей лъэпкъ къудамэм и Іуэхузехьэ, УФ-м хъугъуэфІыгъуэхэр, къафэ гъуазджэр рес- щэнхабзэмкІэ щІыхь зиІэ и лэжьакІуэ Гурьянов Юрий фестивалым хэтахэми абы къри лъыджэхэр хэтащ фестивалыр зэрызэ- хьэлІахэми къабгъэдэкІыу жиІащ мы шэнхабзэ зэхыхьэм мыхьэнэшхуэ зэриІэр.

НэгъуэщІ щІыпІэхэм къикІахэм къадэкіуэу, ди щіыналъэм и къэфакіуэ іззэхэми чэзүүэ утыкур ягъэбжыю ащ. Щына-КъБР-м щэнхабзэмкіэ и министр Къума- лъэхэр зэпызыщіэ зэхыхьэ гуапэр уджкіэ зэхуашІыжаш.

Пшыхьыр зэрекІуэкІам теухуа тхыгъэ ди **♦Психикэм и узынша**газетым и къыкІэлъыкІуэ къыдэкІыгъуэхэм ящыщ зым тетынущ.

ТЕКІУЖЬ Заретэ.

Къзбэрдей-Балъкъэрым ираша псей

щхъцантіэхэр Петрозаводск щыхасэ

Урысей Федерацэм Шынагъуэнша- къэкlыгъэхэмрэ зэрыхуагъэшам папщlэ.

дзэ Нургалиев Рашид Къэбэрдей-Балъ- зэрахьа хахуагъэмрэ лыгъэмрэ, ахэр хэкум

къэр Республикэм и унафэщіхэм фіьщіэ хуэпэжу зэрыщытам я дамыгъэ къудейм

къахуищІащ Петрозаводск щыщ за-къыщымынэу, Хэкум и хъумакІуэхэм я

уэлІхэм-интернационалистхэм я фэ- щІэблэхэр зэпызыщІэуи щытынущ»,

къекіуэліа ціыхухэм Кіуэкіуэ Юрий яіущіащ Дыгъуасэ Кіуэкіуэ Юрий яіущіащ Урысей Федерацэм и Президентым и Іуэхущіапіэу Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щы эм къек Іуэл Іахэм. Ар хэплъащ Налшык, Бахъсэн къалэхэм, Лэскэн районым щыщу гугъуехь зэрыхэхуам папщІэ зыкъыхуэзыгъэзахэм я тхьэусыхафэхэм. Языныкъуэхэм къаІэтащ мэкъумэш лэжьыгъэхэр Шэджэм районым къызэрыщызэра-

Урысей Федерацэм и Президентым

и Іуэхущіапізу КъБР-м щыіэм

гъэпэщ щІыкІэм пыщІа Іуэхухэр. ЦІыхухэр зыгъэпІейтейхэр дэгъэкІынымкІэ лэжьыпхъэхэр зы тхьэмахуэм къриубыдэу яубзыхуну республикэм и унафэщіым яхуигъэуващ зыхуэфащэ Іэна-

Кіуэкіуэ Юрий ціыхухэм щахуэзэм абы щіыгъуащ КъБР-м къегъэщіыліа федеральнэ инспектор нэ-

хъыщхьэ Канунников Владимир. Дызэрыт илъэсым и пэщ эдзэ лъандэрэ республикэм

и Іэтащхьэр цІыху 202-м яхуэзащ.

КъБР-м и Іэтащхьэмрэ Правительствэмрэ я пресс-Іуэхущіапіэ.

Республикам и зыгъэпсэхупіэхэм я зэфіэкіыр ягъэлъагъцэ

Мы зэманым Санкт-Петербург щокіуэкі Урысейм и Ищхъэрэ-Къухьэпіэ лъэныкъуэм щызэфіагъэкі турист Іуэхутхьэбзэхэр утыку къыщрахьэ выставкэ нэхъ ин дыдэр.

Inwetex-cis travel market-2015 гъэлъэгъуэныгъэм къэрал 28-м я компаниеу 250-м щ игъу, апхуэдэу Ищхъэрэ-КъухьэпІэ щІыналъэм, Урысейм и адрей щІыпіэхэм, нэгъуэщі къэрал зэмыліэужьыгъуэхэм ящыщ ІэщІагъэлІу мини 6 хэтщ.

Санкт-Петербургрэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэмрэ фокіадэм и 18-м зэращіыліа зэгурыіуэныгъэм тету абы кіуаш КъБР-м и ліыкіуэхэри. Ди щіыналъэм и экспозицэр теухуащ турист ІэнатІэм и унэтІыныгъэ нэхъыщхьэхэм: бгы-лыжэ спортым, санаторэхэм, курортхэм. ГъэщІэгъуэну зэгъэпэщащ Іуащхьэмахуэ лъапэрэ урысейпсо мыхьэнэ зиІэ Налшык курортымрэ ятеухуа

КъБР-м и лыкіуэхэр Смольнэм щыіащ икіи къалэм и властымрэ туризмэмкіэ Іэнатіэмрэ я ліыкіуэхэм яхуэзащ.

> КъБР-м Курортхэмрэ туризмэмкІэ и министерствэм и пресс-Іуэхущіапіэ.

> > елэжь

махуэщ.

Жэпуэгъуэм и 11

♦Мэкъумэш хозяйствэм-

тымрэ я лэжьакіуэхэм я

♦Полицэм и генерал-

зиІэ и юрист, шы зыгъэхъу-

фІыуэ зылъагъухэм я зэ-

гухьэныгъэм и президент

♦1967 гъэм къалъхуащ

Муслъымэнхэм я Іуэху-

щіапіэм 2004 - 2010 гъэ-

дин лэжьакІуэ, КъБР-м и

хэм и унафэщІу щыта

Дунейм и щытыкІэнур: «pogoda.yandex.ru» сай-

пшэр техьэ-текІыу щы-

щытынущ. Хуабэр махуэм

градуси 7 - 11, жэщым гра-

Жэпуэгъуэм и 12

♦Кадр лэжьакІуэм и ма-

щыяпэу футбол зэхьэзэ-

♦1957 гъэм Къэбэрдей-

Балъкъэр Къэрал универ-

Абы и япэ ректору ягъэу-

ват Бэрбэч ХьэтІутІэ. Нобэ

абы и цІэр КъБКъУ-м

♦1937 гъэм къалъхуащ

тхыдэ щІэныгъэхэм я док-

тор, КъБКъУ-м и профес-

сор, ЩІДАА-м и академик

♦Ингушымрэ Осетие Ип-

щэмрэ щіыхь зиіэ я ар-

къыщалъхуа махуэщ.

тисткэ Кърым Иринэ

Дунейм и щытыкІэнур:

«pogoda.yandex.ru» сайтым

гъэм Урысейм

къызэТуахащ.

тым зэритымкІэ, Налшык

гъэм къалъхуащ.

ПщыхьэщІэ Іэнас.

дуси 5 - 6 хъунущ.

хуэ щекіуэкіащ.

♦1897

ситетыр

зэрехьэ.

Быж Алий.

Кумыщ Мухьэрбий 1956

майор, КъБР-м шІыхь

хэм-адыгэш лъэпкъыр

ерыскъыпхъэхэм

промышленнос-

Мы махуэхэм

Жэпуэгъуэм и 10,

гъэм и махуэщ ♦КъБР-м цІыхубэ

усакіуэ, тхакіуэ Щомахуэ Іэмырхъан къызэралъхурэ илъэси 105-рэ ирокъу. ♦1928 гъэм къалъхуащ тхыдэ щІэныгъэхэм я доктор, КъБАССР-м щІэныгъэмкіэ щіыхь зиіэ и лэжьакіуэ Іулыдж Іустырхъан

♦КъБР-м щэнхабзэмкІэ щІыхь зиІэ и лэжьакІуэ Klyaнтlэ Іэзид къызэралъхурэ илъэс 85-рэ ирокъу. ♦КъБР-м и цІыхубэ тха-

кlуэ **Елгъэр Кашиф** и ныбжьыр илъэс ирокъу.

♦1939 гъэм къалъхуащ философие щІэныгъэхэм я доктор, техникэ щІэныкандидат, гъэхэм КъБР-м щІэныгъэмкІэ щіыхь зиіэ и лэжьакіуэ Тхьэгъэпсо Хьэжысмел. ♦Оперэ уэрэджы!ак!уэ, КъБР-м и цІыхубэ артист Куэт Къанщобий къызэралъхурэ илъэс 75-рэ

ирокъу. ♦ 1941 гъэм къалъхуащ Г КъШР-м и цІыхубэ тхакіуэ, УФ-м щэнхабзэмкіэ шіыхь зиіэ и лэжьакіуэ, ■ КъШР-м, КъБР-м, АР-м щІыхь зиІэ я журналист Дэбагъуэ Мухьэмэд.

♦1942 гъэм къалъхуащ композитор, КъБР-м щэнхабзэмкіэ щіыхь зиіэ и лэжьакіуэ **Щомахуэ Хьэ**сэнбий.

♦Шэрджэс тхакІуэ, КъШР-м щІыхь зиІэ и журналист, УФ-м щэнхабзэмкіэ шіыхь зиіэ и лэжьакіуэ Шорэ Ахьмэд 1942 гъэм къалъхуащ.

Дунейм и щытыкІэнур: «pogoda.yandex.ru» сайтым зэритымкіэ, нобэ Налшык пшэ мащІэ щытелъынущ. Хуабэр махуэм градуси 7 - 9, жэшым градуси 2 - 5 хъунущ.

зэритымкіэ, Налшык уфауэ щыщытынущ, уэшх мащІэ къыщешхынущ. Хуабэр махуэм градуси 6 - 8, жэщым градуси 4-5 хъунущ. Зыгъэхьэзырар

ШАЛ Мухьэмэдщ.

Лъэпкъ Іущыгъэ:

Жьы зыхэмыт щІыІэр щІыІэкъым.

Прохладнэ къалэр илъэс 250-рэ ирокъу

• Махуэшхуэ

Прохладнэ къалэр илъэс 250-рэ, къалэ админи районыр илъэс 91-рэ зэрырикъум Кладько Игорь. теухуа махуэшхуэ иджыблагьэ Къалэдэсхэм щІыналъэм щрагъэкІуэкІащ. Абы хуэгъэпсауэ къызэрагъэпэща спорт, щэнхабзэ нэгузыужь Іуэху-гъуэхэр щіэщыгъуэу екіуэкіащ.

РОХЛАДНЭ (КъалэкІыхь) и ут нэхъыщхьэм щагъэува лъэпкъ пщІантІэхэм гуапэу щрагъэблагъэрт, ІэпщІэлъапщІэхэм я ІэдакъэщІэкІхэм цІыхухэр щагъэгъуазэрт, макъамэ дахэр дэнэкІи къыщыІурти, махуэшхуэ дэрэжэгъуэр псоми къаритырт.

Къалэм и ут нэхъыщхьэм районым и творческэ гупхэм концерт щатащ. «Мыбдежым къалэ щыІэнущ» театр зыкъэгъэлъэгъэуныгъэм хэт теплъэгъуэхэм уи нэгу къыщІагъэхьэжырт къалэр къызэрыунэхуам теухуа хъыбарыр. Пащтыхь гуащэ Екатеринэ Иныр Балъкъ псым и ІуфэмкІэ тешанкІэм ису здыблэжым, жыгейм и жьазыщигъэпсэхуну къэувыІащ. ЩІыпіэм и хьэуа къабзэмрэ и дахагъымрэ апхуэдизкІэ игу дыхьати, абдежым къалэ щаухуэну унафэ

- Къалэм и махуэр псоми ди зэхуэдэ махуэшхуэщ. Дэ дызэдопсэу нэхъыжьым пщІэ щыхуащІ, нэхъыщІэр щалъытэ, цІыхум и лэжьыгъэм гулъытэ щыхуащІ зы унагъуэшхуэ насыпыфІэу. Псом хуэмыдэу нобэ зыхыдощІэ, Прохладнэм и тхыдэр дэ тщыщ дэтхэнэ зыми махуэ къэс къызэригъэщІыр. Ди къалэр зэрыщытынур абы и цІыхухэм ар зэрыдгъэпсым хуэдэущ. Къалэм и цІэр зыгъэјунури абы и ціыхухэрщ. Ди деж щопсэу Прохладнэ къалэм и зыузэщІыныгъэм телажьэхэр, ар фІыуэ зылъагъухэр. Фіыщіэ яхудощі къалэр ефіэкіуэным зи гуащіэ хэзылъхьэу псэуахэми нобэ абы и зыужьыныгъэм хуэлажьэ, и хабзэ дахэхэр зыхъумэ дэтхэнэ зыми. ФІыуэ флъагъу фи къалэр, фригушхуэ абы и блэкlам, фытелажьэ абы и къэкlуэнум, - жиlащ къэфакlуэ ансамблхэм зэlущlэр къыщызэlуихым Прохладнэ **ды**Ц

Къалэдэсхэм я махуэшхуэмкіэ ехъуэхъуащ УФ-м и Къэрал Думэм и Федеральнэ Зэхуэсым и депутат Геккиев Заур, КъБР-м и Парламентым и Іэтащхьэ Егоровэ Татьянэ, КъБР-м и Іэтащхьэм и Администрацэм и унафэщ Къуэдзокъуэ Мухьэмэд, республикэм и Правительствэм и Унафэщіым и япэ къуэдзэ - мэкъумэш хозяйствэмкІэ министр Говоров Сергей, Прохладнэ район администрацэм и Іэтащхьэм и къалэнхэр зыгъэзащІэ Ячный Игорь, нэгъуэщІхэри.

Махуэшхуэм щагъэлъэпіащ Прохладнэ къалэмрэ районымрэ я цІыху пажэхэр. Абыхэм иратащ КъБР-м и Парламентым, Правительствэм, къэрал ІуэхущІапІэ зэмылІэужьыгъуэхэм, жылагъуэ ІуэхущІапІэхэм я щІыхь, фІыщІэ тхылъхэр. ЩІыналъэм и къуажэ нэхъыфІу къалъытащ Къэрэгъэ-

шыр (унафэщіыр Мамхэгъ Валерэщ). «Прохладнэ щіыналъэм щіыхь зиіз и цІыху» цІэ лъапІэр фІащащ Пунаржи Виктор. Абы щІыпІэм и зыужьыныгъэм хэлъхьэныгъэшхуэ хуищащ Екатериноградскэ жылэм къыщалъхуа Пунаржи Виктор «Степной» племсовхозым и унафэщ у илъэси 10кІэ лэжьащ, 1995 - 2008 гъэхэм Прохладнэ район администрацэм и унафэщІу щытащ. Пенсэм кіуэхукіэ КъБКъМА-м и къудамэ Тэрч мэкъумэш-хозяйствэ техникумым и директору лэжьащ.

Къалэ стадионым щекІуэкІащ Кавказ Ищхъэрэ щІыналъэм и къалэхэм я лыкіуэхэр зыхэта атлетикэ псынщіэмкіэ зэхьэзэхуэ. Футбол зэдэджэгуащ «ГорИс» (Прохладнэ), «Шагъди» (Лэскэн ЕтІуанэ) гупхэр.

Пщыхьэщхьэм екіуэкіащ «Прохладнэм и вагъуэхэр пегъанэ» концертышхуэ. Абы хэтащ «Мираж» гупым и уэрэджы ак Іуэу щыта Разинэ Светланэ. Къалэм и махуэр ягъэдэхащ «Кабардинка», «Балкария» къэрал

ДЫЩЭКІ Альберт.

• Фэеплъ

медыхт фехеір К къыхэнащ

2005 гъэм жэпуэгъуэм и 13-м къэхъуа гузэвэгъуэшхуэм хэкіуэда хабзэхъумэхэм ящыщщ Урысейм Шынагъуэншагъэмкіэ и федеральнэ къулыкъум и управлензу КъБР-м щы Зэм и лэжьак уз Красиков Александррэ Сыжажэ Муратрэ. Илъэсипщі дэкіами, ахэр ящыгъупщакъым я Іыхьлыхэми къадэлэжьахэми.

Красиков Александр

Красиков Александр 1958 гъэм жэпуэгъуэм и 25-м Налшык къыщалъхуащ, курыт ІэщІагъэ хэха иІэу КъБР-м щыІэ УФСБ-м 1995 гъэм лэжьэн щыщІидзащ. Зы махуэм нэхърэ къыкІэлъыкІуэм нэхъри зиужьу, и пщэрылъхэм егугъуу Александр хьэлэлу и лэжьыгъэм пэрытащ. Ар фіыкіэ ягу къинащ и лэжьэгъухэми и ныбжьэгъухэми. «Апхуэдэ цІыхухэр пщыгъупщэ хъунукъым, я дуней тетыкамрэ цыху хэтыкамрэ щапхъэщ», - жаІэ абыхэм.

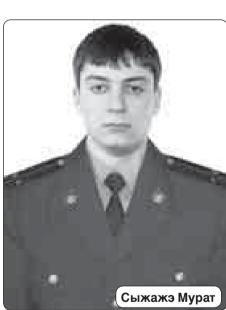
Жэпуэгъуэм и 13-м ІэщэкІэ зэщІ эузэда бзаджащІ эхэр зытеуа хабзэхъумэ ІэнатІэхэм ящыщт КъБР-м щы І УФСБ-р. Прапорщик Красиков Александр я ІуэхущІапІэм щІыхьэну бзаджащіэхэм іэмал яритакъым, хахуагъэрэ лІыгъэрэ къигъэлъагъуэу а зэхэуэм хэкlуэдащ сабиищым я адэр, къуэр, щхьэгъусэр.

Красиков Александр «Урысейм и Лыхъужь» ціэ лъапіэр къыфіащащ, щеджа Налшык дэт гимназие №13-м и цІэр зэрехьэ.

Зи хахуагъэр тхыдэм къыхэнахэм ящыщщ Красиков Александр. Абы и цІэр тратхащ ЗэгурыІуэныгъэм и утым деж щыт Совет Союзым и ЛІыхъужьхэм я цІэхэр къызытещ ЩІыхь пхъэбгъум.

Сыжажэ Мурат

Сыжажэ Мурат Вячеслав и къуэр 1982 гъэм мазаем и 10-м къалъхуащ. ЩІэныгъэ нэхъыщхьэ зиІэ щІалэм ШынагъуэншагъэмкІэ федеральнэ къулыкъум и органхэм 2003 гъэм лэжьэн щыщІидзащ. Унагъуэ иухуэну, дунейм гу щихуэну хунэмысу,

щіалэм и гъащіэр иухащ. 2005 гъэм жэпуэгъуэм и 13-м сыхьэт 11-м деж Шэджэм РОВД-м ведомствэм щІэмыт и хъумакіуэ къудамэм и лэжьакіуэ милицэм и сержант Шакъым Щхьэлыкъуэпсым и сэмэгу ly-

фэм деж щыІэ «Налшык-330 квт» подстанцым и къалэныр щрихьэкІырт. Абы радиостанцымкІэ хъыбар къитащ тент зытелъ «Газель» автомашинэр, ІэшэкІэ зэщІэузэда цІыхухэр зэрысыр, Шэджэм РОВД-м и ОВО-м и лэжьакІуэхэм яхэуауэ, Шэджэм къалэмкіэ зэрыкіуэм теухуауэ.

РОВД-м и лэжьакіўэхэр Шэджэм къалэ дыхьэпІэм деж автомашинэм къыщыпэуващ. ЩІэпхъаджащІэхэм я автомашинэр ябгынэри, къалэм и ищхъэрэ лъэныкъуэмкІэ щыІэ ухуэныгъэщІэхэмкІэ яунэтІащ. Ахэр псори щащыка щхьэкіэ, зыри къагъуэтакъым - щіэпхъаджащіэхэм къалэбгъум щыкІ нартыху хьэсэм зыщагъэпщкіуат. Ахэр яубыдын папщіэ РОВД-м и лэжьакіуэ гупи 4 ягъэ-

ЩІэпхъаджащІэхэм команднэ пунктыр яубыдыну зэрамурадыр нэрылъагъуу къебгъэрыкІуэрт. Абыхэм япэу гу ялъызыта УФ-м и ФСБ-м и управленэу КъБР-м щыІэм и Бахъсэн къалэ къудамэм и оперуполномоченнэ, лейтенант Сыжажэ Мурат Шэджэм къалэм дыхьэну хущіэкъу бзаджащіэхэм япэуваш икіи къызэмылын шэр къытехуащ. Ар ІэкІуэлъакІуэу, шынэ имыщТэу Туэхум зэрыбгъэдыхьам и фІыгъэкіэ, щіэпхъаджащіэ гупым ящыщу 5-р яукlащ, зыр яубыдащ. ЩІалэ хахуэм Ліыгъэм и орден къыхуагъэфэщащ. Сыжажэ Мурат щалъхуа Бахъсэн къалэм и уэрамхэм ящыщ зым и цІэр зэрехьэ.

УАРДЭ Джастинэ.

● Жэпуэгъуэм и 11-р Мэкъумэш хозяйствэмрэ ерыскъыпхъэм елэжь промышленностымрэ я лэжьакІуэхэм я махуэщ

CANSII SICANS

Губгъуэ лэжьыгъэхэм йоцжьэрэкі

хэмрэ Іэщыхъуэхэмрэ мэкъумэш илъэсым зэф агъэк ахэр пэублэу щызэхалъхьэж зэманщ. Бжыгъэхэм ятепщІыхьмэ, гъэр хъарзынэу къайхъуліауэ жыпіэ хъунущ. Хозяйствэ лізужьыгъуз псоми къзкіыгъз пасэхэмрэ хьэцэпэцэмрэ и чэзум щыІуахыжащ, кърахьэліэжар хъумапіэхэм щіагъэзэгъауэ, иджы етіуанэ хэгъуэм йоужьэрэкі

КъБР-м Мэкъумэш хозяйствэмкіэ и министерствэм и Іэщіагъэліхэм къызэрыджа!амк!э, бжьыхьэсэ гуэдзыр гектар мин 46,2-м, бжыхьэсэ хьэр гектар мини 9,3-м, къэкІыгъэ пасэхэр гектар мин 221,27-м щызэрахьащ. Гъавапхъэ нартыхум гектар мини 138,5-рэ, сэхураным гектар мин 17,7-рэ яубыд. Жэпуэгъуэм и 2-м ирихьэлізу хьэцэпэцэу, джэшхэкіыу, нэгъуэщ къэк ыгъэу гектар мини 122,5рэ Іуахыжащ, гъавэу тонн мин 477,1рэ къыщајукјащ. Гектарым ику иту 25-м нэс къыщаш. Иджырей Іэмэп-центнер 38,9-рэ къытокі. Ар нэгъа- сымэ лъэщхэр иіэщи, Іусыпхъэхэр бэрей бжыгъэм центнери 4-кlэ щІегъу

2014 - 2020 гъэхэм мэкъумэш хохэкІхэм, сырьем, ерыскъыпхъэхэм я хьа Къэрал программэм ипкъ иткlэ, гъавэу тонн мин 804,5-рэ, сэхурану тонн мин 31,5-рэ, кlэртlофу тонн мин 248,8-рэ, хадэхэкlыу тонн мин 358,2рэ, пхъэщхьэмыщхьэу, мэракlуэу, жызуму тонн мини 125-рэ мы гъэм республикэм къыщрахьэлІэн хуейщ. Ахэр зэгъэхъулІэным ди мэкъумэшыщІэхэм я зэфІэкІыр ирахьэлІэ. Къапштэмэ, Іэнатіэхэр егъэфіэкіуэным, иджырей къыдэзыгъахуэ техноинхэр зэрагъэзащІэр. Ахэр тещІынобэрей пхъэщхьэмыщхьэ, хадэхэк хъумапіэхэр ухуэным, жэм гъэшыфізэр, лыфі зыщі іэшізвышіэ зехьэным. Ди гъавэгъэкІхэм мы гъэми къагъэлъэгъуащ зыбгъэдэт ІэнатІэм и мыхьэнэр нэгъэсауэ зэрызыха- щІыгъэпшэрхэмрэ дагъэ гъэсынып щіэр, лэжьыгъэм кірухыу иірнумкір гърхомро яірщ. Бахъсон, Май, ПрожэуаптакІуэу къызэрыувыр. Абы и хладнэ, Тэрч щІыналъэхэм бжьыхьэ щыхьэтщ хьэцэпэцэ бэв къызэрагъэкІар икІи кІэрыхуншэу зэрыІуахыжар. Псалъэм папщіэ, Шэджэм ЕтІуанэ къуажэм щызэхэт «Албир» мэкъумэш предприятэр ІэнатІэ куэдым йолэжь: гъавэ ещІэ, жыг хадэ зэрехьэ, Іэщрэ джэдкъазрэ егъэхъу. Бжьыхьэсэ хьэр гектар 200-м щы-Іуахыжати, дэтхэнэми хуэзэу центнер 36-рэ е тонн 65-рэ къыща укващ, гектари 171-м щызэрахьа гуэдзым зэ къекІуэкІыгъуэм ику иту центнер 40 кърагъэтащ. Пэскэн куейм щыщ гъэф хуащ Пыуэ къалэжьам и прошхьэзакъуэ хьэрычэтышІэ Мэремкъул Умарбий псоми ефіэкіащ. Егугъуу зэрызэрихьам, лэжьыгъэ псори агротехникэм и піалъэ нэхъыфіым публикэм іэщышхуэу мин 274,6-рэ къитіасэу зэрызэфіигъэкіам и фіы- щаіыгъщ. Мини 136,6-р жэмщ. МэлгъэкІэ, бжыхьэсэ гуэдзу иІа гектар хэмрэбжэнхэмрэмин 399,7-рэ, кхъуэр 70-м дэтхэнэми ику иту центнер 58,4рэ къыш/и/ук/ащ. А бжыгъэр центнер 62-м щынэсаи щыІэщ.

Бахъсэн щІыналъэм и гъавэгъэкІхэяхуэфіащ - гектар 2005-м шагъэкіа бжьыхьэсэ гуэдзым дэтхэнэми ику иту центнер 43-рэ къаритащ. Центнер 29рэ нэхъ мащІэ къытезыха яхэткъым. Мэкъумэш хозяйствэ лІэужьыгъуэ къэс ику иту центнер 60 къыщ озы уква гъуну ди гуапэщ. «Къурмэн» ООО-р. Ислъэмей щыщ бэджэндырылажьэ Улымбащ Хьэбас

гъэлыгъуэ Суфян - 50, Тажджэ Юрэ (Бахъсэненкэ), Ныбэжь Сэлим (Къубэ-Тэбэ), Къанкъул Мухьэмэд, Аслъэныкъуэ Резуан, Абазэхэ Леонид (Куба), «Конкурент» агрофирмэ» ООО-м (Зеикъуэ), «Дыщэ щхьэмыж» ООО-м (хъзъявыма) центнер 40, абы щІигъу къытрахащ.

Мэкъумэш ІэнатІэхэм папщІэ ухуэныгъэщІэхэм къахохъуэ. Абыхэм ящыщ зыщ иджырей мардэхэм хуэгъэпсауэ бадзэуэгъуэ кІуам къызэІуаха, хадэхэкІхэр щагъэкІыну икІи щахъумэну «Прохладнэ» ОАО комплекс гъуэзэджэр. Кавказ Ищхъэрэм агропромышленнэ комплексым зэрызыщиужьыну программэм ипкъ иткІэ, апхуэдэ гъэтіылъыпізу тіощі ди республикэм къыщызэІуахынущ, Іэщ фермэщІэхэр яухуэнущ, теплицэ екІухэр ящІ. Къапщтэмэ, Шэджэм щІыналъэм щаутІыпща «Агро-Союз» Іэщ комплексым жэщ-махуэм гъэшу тонн езым егъэхьэзырыж.

«Отбор» инновацэ-производственнэ агрофирмэм илъэс тющі хъуауэ зяйствэм зегъэужьыным, мэкъумэш- нартыху гибридыщІэхэр къегъэкІ, жылапхъэхэр, хьэсэ хэхахэр, къэрынокыр зэкlэлъыгъэкlуэным тещlы- кlыгъэ зэмылlэужьыгъуэхэр егугъуу хьа Къэрал программэм ипкъ иткlэ, егъэунэху. Мы зэманым нартыху жылапхъэу тонн минитІым нэблагъэ, бжьыхьэсэ гуэдзым ейуэ тонн минищ егъэхьэзыр икІи республикэм къыщагъэсэбэп. Нартыху гибрид жылап-хъэхэр Урысейм и щІыпІэ зэмылІзужьыгъузхэм ирегъашэ.

Мэкъумэш хозяйствэмкІэ министерствэм къызэрыщыджа амк і э, нарт гъавэр гектар мин 52-м щы уахыжащ, тонн мин 264-м нэблагъэ къыдачылогиехэр къэгъэсэбэпыным, ахэр я жащ, гектар мин 12,2-м сэхурану тонн лъабжьэу адрейхэм япэхъу, я къаб- мин 17,8-рэ къытрахащ. КІэртІофу загъкІэ нэгъуэщІхэм ефІэкІ ерыс- тонн мини 160-рэ къатІыжащ, дэтхэнэ-къыпхъэхэр гъэхьэзырыным, я лІэу- ми ику иту центнер 202-рэ къыщІокІ. А жьыгъуэхэм хэгъэхъуэным, щэхуа- лэжьыгъэр гектар мин 13,9-м щракІуэхэр къыдэхьэхыным йогугъу. Абы гъэкІуэкІ. ХадэхэкІ къэкІыгъэхэм геки щыхьэтщ республикэм и мэкъумэш тар мин 21-рэ яубыд. Нобэ ирихьэл эу хозяйствэм папщІэ инвестицэ проект абы и процент 72-р зэщІакъуэжащ, тонн мин 270-рэ къыщ ачыжащ.

Гектар мин 39-м щІигъу щІыІэрысу яващ, мин 28-рэ бжьыхьэсэм хуагъэхьэзыраш. Республикэм и мэкъчмэш хозяйствэ лІэужьыгъуэ псори жылапхъэхэмкІэ къызэгъэпэщащ

сэм щыщІадзащ. Іэщым хъеру къыпахми хохъуэ. Япэ мазихым къриубыдэу былымылрэ джэдкъазылу тонн мин 46,8-рэ е нэгъабэ и апхуэдэ лъэхъэнэм яхузэфіэкіам нэхърэ процент 12,8-кіэ нэхъыбэ къалэжьащ. Гъэшу тонн мин 205,8-рэ къашащ, джэдыкІзу мелуан 90,5-рэ кърахащ. Ахэри гъэ кІуам и апхуэдэ зэманым зэрыхъуам проценти 3,2-кіэ, проценти 3,1-кіэ щіегъу. Мы Іуэхум уней хозяйствэхэм хэлъхьэныцент 32,5-р, гъэшу къашам и процент 66,8-р, джэдыкІзу кърахам и процент 77,5-р абыхэм хуозэ. Иджыпсту рес-- мин 41,9-рэ, джэдкъазыр - мелуани

4-рэ мини 118,9-рэ мэхъу. Зи гугъу тщІы зэманым къриубыдэу хозяйствэ лІэужьыгъуэ псоми мэми мыгъэрей мэкъумэш илъэсыр къумэшхэкІыу сом меларди 9,7-рэ и уасэ къыщалэжьащ. Ар гъэ кІуам и япэ мазихым зэрыхъуам проценти 7-кіэ щіегъу.

Къэбэрдей-Балъкъэрым и мэкъумэшыщІэхэр лэжьыгъэ хъарзынэ яІэу я псоми хьэцэпэцэ хъарзынэ къай- махуэм ирохьэл эри, гъэр зэпэщу хъуліащ. Гуэдзымкіэ япэ ищащ гектар кърахьэліэну, я гуащіэм и хъер ялъа-

ХЬЭЖЫКЪАРЭ Алик

• Узыншагъэ

Жэщым фи дзэр узмэ...

КъБР-м Узыншагъэр хъумэнымкіэ и министерствэм Дзэм щеіэзэ и поликлиникэ №2-м (Кулиевым и уэрам, 13) псынщІэу узыр щыпщхьэщах пэш къыщызэІуахащ.

ЖЭЩЫМ зи дзэр къызэуз дэтхэнэ зыри абы екІуалІэ хъунущ: ар лэжьэнущ махуэ къэс, пщыхьэщхьэм сыхьэт 20-м щыщІэдзауэ пщэдджыжьым 7 хъуху. Іуэхутхьэбзэхэр пщІэншэу щы-

тынущ. Д́зэм щеІэзэ поликлиникэ №2-м и дохутыр нэхъыщхьэ Мэрзей Апани зэрыжиіэмкіэ, ціыхухэм я дзэр узу жэщым күэдрэ дохутырхэр къалъыхъуэ. Абы къыхэкІыу сымаджэхэм пІащІэгъуэкІэ щеІэзэну пэш къызэІуахащ.

КъБР-м Узыншагъэр хъумэнымкІэ и министерствэм и пресс-IvэxvшIaпIэ.

• Егъэджэныгъэ

ЕджапІэ нэхъыщхьэр къыхэзыхахэр ягъэгушхуэ

ЕджапІэ нэхъыщхьэр къэзуха дэтхэнэми нэхъыбэу игу къинэхэм ящыщщ езанэ курсым щыщіэтіысхьар. Апхуэдэ гуфІэгъуэ пшыхь Къэбэрдей-Балъкъэр къэрал университетым иджыблагъэ щекіуэ-

ЕЗАНЭ курсым щІэтІысхьа студент-хэм я бжыгъэр мы гъэм 3946-рэ мэхъу. Я махуэшхуэмкІэ абыхэм ехъуэхъуащ КъБКъУ-м и ректор Алътуд Юрэ.

- Илъэс зыбжанэ дэкІыу дипломхэр къыфІэрыхьэжа нэужь, мыбы щІэфха щІэныгъэм фрипагэну, фригушхуэну сыхуейщ. Абы папщІэ тлъэкІ къэдгъэнэнкъым университетым щалажьэхэм, - жиlащ Алътудым. ЩІалэгъуалэ псоми зыжьэу ягъэ-Іуащ «Студентым и тхьэрыІуэр». Къыхаха еджапІэм, ІэщІагъэм

ІэщІагъэм хущІемыгъуэжу, «КъБКъУ-м и студент» ціэ лъапіэм хуэпэжу, щіэныгъэм хуэпабгъэу, ныбжьэгъугъэр къалъытэфу, университетым, республикэм, къэралым я зыужьыныгъэм хуэгъэза ІуэхугъуэфІхэр ялэжьу псэуну псалъэ ятащ. Абы иужькіэ ректорым Іэ щІидзащ мы махуэм хуагъэхьэзыра студент тхылъышхуэм.

Университетым щекіуэкі гъащіэм Іупщіу щыгъуазэ узыщі видео пычыгъуэхэмрэ сурэтхэмрэ зэпымыууэ щагъэлъагъуэрт утыку хуитышхуэм. Студент зэрыхъурэ мазэ фіэкіа дэмыкіами, ныбжьыщІэхэм я зэфІэкІхэр утыкум щагъэлъэгъуащ, къафэхэмрэ уэрэдхэмрэ удихьэхыу ягъэзэщ ащ.

- Студентхэр нэхъри зэрегъэцІыху «университет дунейр» зыхуэдэр къуегъащіэ мы махуэшхуэм, - жаіэ медицинэ къудамэм мы гъэм щІэтІысхьа пщащэхэм. - Дэ къыхэтха еджапіэмкіэ дызэрыщымыуам шэч къытетхьэркъым, абы и щыхьэтщ нобэ къытхуащіа гулъытэр. Ди мурадщ ди пщэрылъхэр дэгъуэншэу дгъэзащІэу, къыхэтха ІэщІагъэм и щэхухэр зэдгъащІэу деджэну.

Гукъинэу екІуэкІа пшыхьыр ягъэдэхащ КъБКъУ-м и «Амикс» уэрэджы-ІакІуэ гупым, «Къафэ», «Солнышко», «Каллисто» къэфакіуэ гупхэм.

ГуфІэгъуэ пшыхькіэ щіэныгъэшхуэм и гъуэгум теува ныбжьыщ Іэхэм я узыншагъэр быдэну, я мурадыфІхэр къайхъулІэну, ди республикэм и къэкІуэнум зэрытелэжьэн шІэныгъэ университетым щ ахыну ди гуапэщ.

ЩОДЖЭН Іэминат.

• Бахъсэн щІыналъэ

Адэм и дамыгъэ лъапіэ

Бахъсэн районым и щІыпІэ администрацэм гуфіэгъуэ щытыкіэм иту Хьэщэ Любэ щратащ и адэ, сер <u>жант нэхъыжь Доткъул Сэфарбий</u> Хэку зауэм и орденым и І на гъыщэр къызэрыхуагъэфэщамкіэ тхылъыр. Совет зауэлІ хахуэр зэрыхэкіуэда щіыкіэмрэ щыхэкіуэда щіыпіэмрэ ящіакъым и іыхьлыхэм. Къыхуэпэж и щхьэгъусэ КІулэ хъыбар гуэри къыІэрыхьакъым иужьрей зэхэуэм къигъэлъэгъуа ліыгъэм папщіэ зэрымыпсэужу сержант нэхъыжь Доткъулым Хэку зауэ орденым и І нагъыщэр къызэрыхуагъэфэщам теухуауэ.

¶ЫХЪУЖЬЫМ и лъэужьыр къэ-Ј зыхута Нэхущ Ахьмэд къызэхуэсахэм яхуиГуэтащ абы и зауэлГ гъуэгуанэр: Доткъул Сэфарбий ТІашэ и къуэр дзэм ираджащ 1940 гъэм. Сержант нэхъыжьыр 1943 гъэм щэкіуэгъуэм и 25-м хэкіуэдащ. Щыщіалъхьар Украинэ ССР-м хыхьэ Житомир областым щыІэ Радомышль районым и Раковичи къутырырщ.

Тхылъым итщ зи гугъу тщІы зэманым Радомышль районым щыщ «Красный» колхозым и гъунэгъуу ебгъэрыкІуэ ди дзэхэм нэмыцэхэм танк хьэлъэу, курыту 12 къызэрыпагъэувар. Пэрытхэм яхэт ди лъахэгъур езым и топымкІэ яхэуащ бийхэм. Абы хузэфІэкІащ танкиплІ икъутэн. Фашистхэр ерыщу къатегуплІэ пэтми, Сэфарбий зэуапІэр ибгынакъым икІи лІыгъэ зэрихьэу и псэр итащ. 206-нэ полкым и унафэщІ подполковник Алябиным топым и командир сер-

жант нэхъыжь Доткъулыр игъэлъэгъуащ къэралым и дамыгъэ нэхъыщхьэр - Ленин орденыр - къратыну. АрщхьэкІэ ищхьэкІэ щызэрахъуэкІыжри, къыхуагъэфэщар Хэку зауэ орденым и япэ нагъыщэрщ.

Адэм и тхылъыр Сэфарбий ипхъу Хьэщэ Любэ иратащ Бахъсэн щІыналъэм и щіыпіэ администрацэм и іэташхьэ Сыжажэ Хьэсэнрэ КъБР-м и дзэ комиссариатым Бахъсэн къалэм. Бахъсэн, Дзэлыкъуэ районхэм щиІэ къудамэхэм я унафэщІ Сосналы Мухьэмэдрэ.

«Хэку зауэшхуэр зэриухрэ иджы епліанэ щіэблэр дунейм къытехьащ. Илъэсхэр блэкІынщ, щІэблэщІэхэр къыткіэлъыкіуэнщ, ауэ ди адэхэм, адэшхүэхэм, абыхэм я адэжхэм зэрахьа ліыгъэр ди щіалэгъуалэм ягу илъынщ», - жиlащ Сыжажэ Хьэсэн.

ЩэнхабзэмкІэ район къудамэм хьэщіэхэм папщіэ къызэригъэпэщащ зауэм и зэманым яуса уэрэдхэр ща-

гъэзэщІа концерт.

ЧЫЛАР Аринэ.

Илъэс 70 дэк ауэ и хэкум къэсыжащ

<u>Жэпуэгъуэм и 14-м Бахъсэн районым и щІыпІэ администрацэм</u> щекіуэкіыну зэіущіэм красноармеец Матей Ізуес Хьуд и къуэм дамыгъэ лъапіэхэр хуагъэфэщауэ зэрыщытамкіэ тхылъхэр абы и Іыхьлыхэм щра-<u>тыжынущ. Зауэм хэкlуэда сэлэт щхьэмыгъазэм Вагъуэ Плъыжь орденыр.</u> ЩІыхь орденым и ещанэ нагъыщэр, «За боевые заслуги», «За отвагу» ме-<u>далхэр къызэрыратар абы и унагъуэм исхэм къыщащІар илъэс 70 дэкІа-</u>

АУЭЛІЫМ и лъэужьыр къэзылъыхъуэжахэу Нэхущ Ахьмэдрэ абы ипхъу Ди-**О**анэрэ къызэращіамкіэ, Матей Ізуес гушхуэ зыкіуэціылъ ціыхуу щытащ. Езым шІыгъуа псори хэкіуэдауэ, абы и закъуэ пулеметкіэ нэмыцэ сэлэту 37-рэ зэтриукІэри, ди фочауэ ротэм абы и фІыгъэкІэ, гъущІ гъуэгум зэпрыкІын хузэфІэкІащ. Ар Орёл дежи хахуэу щызэуащ, зэхэуэхэм ящыщ зым къыхихри, уІэгъэ хъуа и ныбжьэгъур къригъэлащ.

• Футбол

ХэкІуэдахэр ящыгъупщэркъым

Жэпуэгъуэм и 13-м Бахъсанёнок къуажэм щекіуэкіынущ терроризмэм хэкіуэдахэм я фэеплъу 2001 - 2002 гъэхэм къалъхуахэм футболымкіэ я республикэпсо зэхьэзэхуэ.

Р КЪЫЗЭРАГЪЭПЭЩАЩ къыдэкІуэтей ныбжыыщІэхэр хэкупсэу къэгъэ-**А**хъун, футболым дегъэхьэхын мурадкіэ. Зэхьэзэхуэм щытекіуэхэм кубокхэр, медалхэр, грамотэхэр иратынущ. ЗэІущІэхэм сыхьэти 10-м щІидзэнущ.

КЪЭХЪУН Бэч.

●ГуфІэгъуэ зэхыхьэхэр

yaca! уадыгэну сыт

Аруан щІыналъэм хиубыдэ курыт школхэр сыт щыгъуи ціэрыіуэщ ирагъэкіуэкі егъэджэныгъэ-гъэсэныгъэ лэжьыгъэ купщафіэхэмкіэ. Къытщіэхъуэ щіэблэр адыгэм игъащіэми къыддекіуэкі лъапіэныгъэхэм хуаущийрэ абы щаптыктыу, лъэпкъ гъэсэныгъэр ягъэнэхъапэу Іэнатіэм и Іэщіагъэліхэри абыхэм ирагъаджэ цыкіухэри жыджэру хэтщ апхуэдэ унэтыныгъэ зиіз щыналъэпсо, республикэпсо зэхьэзэхуэхэм, зыкъэгъэлъэгъуэныгъэхэм, нэгъуэщі іуэхугъуэхэм. Иужь рейуэ щіыпіэм и еджапіэхэм щекіуэкіащ Адыгэхэм (шэрджэсхэм), Адыгэ фащэм я дунейпсо махуэхэр гъэлъэпІэным епха мазэ лэжьыгъэ. Абы кърикІуахэр иджыблагъэ къыщапщытэжащ Старэ Шэрэдж (Дохъушыкъуей) къуажэм дэт курыт школ Nº2-м щекІуэкІа районпсо фестиваль-зэ-

«ХАБЗЭР Іэт, лъэпкъым къуэт!» къыхуеджэныгъэм щіэту екіуэкіа зэхыхьэм жыджэру хэтащ Аруан районым и егъэджэныгъэ ІэнатІэм къызэщІиубыдэ курыт школ 20-м я ліыкіуэхэр. Зэіущіэм кърагъэблэгъат хьэщіэ лъапіэхэр. Апхуэдэхэт Старэ Шэрэдж къуажэм къыдэкіа щіэныгъэлі ціэрыІуэхэу РАН-м и Къэбэрдей-Балъкъэр щІэныгъэ центрым и унафэщІ Иуан Пётр, Дунейпсо Адыгэ Хасэм и тхьэмадэ Сэхъурокъуэ Хьэутий, КъБКъУ-м и егъэджакіуэ, профессор Иуан Анатолэ, Къэбэрдей-Балъкъэр мэкъумэш колледжым и унафэщТ Сэхъурокъуэ Анатолэ, Аруан районым и администрацэм и Іэтащхьэм и къуэдзэ Щоджэн Риммэ, егъэджэныгъэмкіэ щіыпіэ Іэнатіэм и унафэщі Афіэунэ Мухьэдин, къуажэ администрацэм и Іэтащхьэ Мырзэ Хьэчим сымэ, жылэм и нэхъыжьыфІхэр, районым и курыт школхэм адыгэбзэмрэ литературэмрэ щезыгъэдж лэжьакіуэ пашэхэр, еджакіуэ ціыкіухэр.

Іуэхур щекІуэкІ школым и унафэщІ Иуан Ритэ зи пашэ хэгъэрейхэм хьэщ эхэр школ бжэІупэм къыщрагъэблэгъащ. Адыгэ фащэхэр ящыгъыу, махъсымэ фалъэр яІэщІэту абыхэм фІэхъус сэлам гуапэрэ адыгэ джэгукіэ къаіущіащ еджакіуэ ціыкіухэр. Иужькіэ хьэщіэхэм шыгъуазэ зыхуащіащ школ пщіантіэм и лъэныкъуитіымкій екіуэкІыу къыщызэрагъэпэща гъэлъэгъуэныгъэ хьэлэмэтым. Абы щыплъагъунут нэхъапэм адыгэхэм гъуаплъэм, жэзым, цым къыхащІыкІыу щыта хьэпшып цІыкІуфэкІухэр, ди адэжьхэм я псэукІар къэзыгъэлъагъуэ пщіантіэ ціыкіур, нэгъуэщі гъэщіэгъуэн куэди. Зы пліанэпэм цы щапщіырт, щызэіуащэрт. Гъавэ бэв къезыхьэлІэжа «мэкъумэшыщІэхэр» иригушхуэрт я гуащІэм къи-хьам. НэгъуэщІ лъэныкъуэкІэ уплъэмэ, адыгэ жьэгум щызэф адза шыуаным щывэ хуэдэт хьэщІэнышыр, мыжыжьэу щагъажьэ лэкъумым и мэ гуакіуэми узыіэпимышэнкіэ Іэмал иіэтэкъым. Махъсымэ, мэжаджэ, кхъуейжьапхъэ, джэдлыбжьэ, лыгъурлыбжьэ, джэшлыбжьэ, джэдыкІэрыпщ, щакхъуэ зэтеупіэщіыкі, тэрхьэлыуэ, жэмыкуэ піастэ нэгъуэші куэли шызэхуэхьэсат адыгэ шхыныгъуэхэм траухуа гъэлъэгъуэныгъэм

«Сэ сыадыгэщ, ар ину жызоlэ!» зи фlэщыгъэ гъэлъэгъуэныгъэр купщафізу, лъэныкъуэ куэд къызэщ иубыд у къызэгъэпэща хъуным районым и школхэр зэрегугъуар нэрылъагъут. Пэжу, иригушхуэрт ахэр зэрыадыгэм, нэхъыжьхэри абыхэм хуабжьу ядэгуфіэрт, апхуэдэ щіэблэ лъэпкъым къызэрытщІэхъуэм я гур хигъахъуэу, я лъэр

Хьэщ эхэм я нэхъыжь Иуан Пётр гуапэу ехъуэхъуащ апхуэдиз хьэщІагъэ къезыхыу езыгъэблэгъа бысымхэм. ИужькІэ псори зэгъусэу школым щ ыхьащ. Абы и актовэ пэшрат фестивалым къекІуэлІа сабийхэми балигъхэми зыкъыщагъэлъэгъуэнур.

Іуэхум хухаха пэшыр мыпхуэдэ зэхыхьэ иным къезэвэкІми, ар екІуу къыхузэгъэпэщат абы. Дэнэкіи щыплъагъурт *«Дызэ-къуэтмэ, дылъэщщ!», «Сэ сыадыгэщ, ар ину жызоlэ!», «Си бзэ - си псэ, си дуней!»,* «Фарзщи, адыгагъэм фемыlусэ, ар псэунщ, бэуэхукІэ зы адыгэ», «Утыку зэрихьэр лъапэщи, къызэрикіыжыр напэщ!», «Фифі фымыгъэпуд, фи lей фымыгъэпщкly», «Хабзэр лъэпкъым и набдзэщ» хэкупсэ къыхуеджэныгъэхэр адэкіэ-мыдэкіэ фіэлът. Утыкум и гъунэгъуу къызэрагъэпэща экранышхуэми зэблэкіыу къытридзэрт «Уи анэб-зэр гъафіэ, Ар бгъэ дамэу шэщі. Адэжь и жьэгу мафізу, Тхуахъумам ар пэщі», «Мы уэгумрэ щІымрэ яку дэт адыгэр, Зэдэпсэуну хъуэхъур доГэт! Маржэ, адыгэхэ, фэ жыфІэрей: Си лъэпкъ, си тхыдэр - си дунейщ!», «Адыгэ къафэ, Адыгэ къафэ, Адыгэм псэуэ иІэр уэращ. Адыгэ щІылъэ, Адыгэ уафэ, - ЖезыгъэІэжыр уи фащэращ!», «Гъагъэ, бжьыфІэ, си Адыгэ лъахэ, Гугъэ нэхуу уиlэр уэ къыбдрехъуж. Бгъэlун уи цlэр зы зэман плъэкlащи, Ар ди гъащlэ хабзэ хэткІи ирехъуж!» усэ сатырхэр. А псор щыхьэт техъуэрт мы Іуэхугъуэ дахэр зи жэрдэм АфІэунэ Мухьэдини, ар къызэзыгъэпэщахэу егъэджэныгъэмкІэ район ІэнатІэм и методист нэхъыщхьэ Такъ Іэсияти, школым и унафэщі Иуан Рити, абы и нэіэм щіэту лажьэ егъэджак Іуэхэри адыгэм ди хабзэмрэ анэдэлъхубзэмрэ, ди блэк амрэ къэк Іуэнумрэ Іэхъуэтегъэкіыу зэи зэрыбгъэдэмыхьэм.

Районпсо фестивалыр къызэlузыха Иуан И Хэкур къигъэнэн щыхъуами хуей, Ритэ махуэшхуэмкІэ гуапэу ехъуэхъуащ абы кърихьэліахэм. Псом хуэмыдэу абы фіыщіэ ин яхуищІащ школым къахуеблэгъа хьэщІэ лъапіэхэм. Зэхуэсыр езыгъэкіуэкі пща-щэхэу Куэшыкъуей Индирэрэ Унащіэ Ди-нарэрэ утыкур адэкіэ хуит хуащіащ ныбжьыщІэхэм. Япэу зыкъагъэлъэгъуащ Старэ Шэрэдж дэт курыт школ №1-м и еджакІуэ цІыкІухэм. Адыгэ фащэ екІухэр зыщыгъ сабийхэр хуарзэу къафэрт, утыкур къай-зэвэкІыу. Абыхэм ягъэзэщІа адыгэ къафэм «Адыгэр фІыуэ фызэрылъагъу» усэ екІукІэ къыпэджэжащ Чёрнэ Речкэ курыт школым

и еджакІуэ Дадэ Рузаннэ. «Сыадыгэщ!» - жыпІэр зым ищІыскъым -Хуейщ Адыгэу укъыщІэкІыжын. Ди адыгэм хэлъа хабзэ дахэм И тхьэгъушыр жыжьэ *щыбгъэlун!»* къыхуеджэныгъэм иужькlэ утыкум кърагъэблэгъащ Нарткъалэ дэт курыт школ №6-м и «Налкъут» гупыр. Абыхэм къагъэлъэгъуащ «Репка» урыс таурыхъым къытращІыкІа, адыгэ хабзэмрэ нэмысымрэ зи лъабжьэ, лъэпкъ нэщэнэхэмрэ псалъэжьхэмрэ екјуу зыхэухуэна «Зэгурыіуэ я Іуэху мэкіуатэ» спектакль ціыкіур. Артист ныбжьыщІэхэми абыхэм я унэтІакіуэ Тхьэгъэлэдж Фатіими Іэгуауэшхуэ хуаіэ-

Куэдым гукъинэ ящыхъуащ Нарткъалэ дэт курыт школ №2-м адыгэбзэмрэ литературэмрэ щезыгъэдж БжэІумых Заремэ фестивалым и утыку ириша ныбжышцэ зэчиифІэхэри. «Си Къэбэрдей-Балъкъэр» уэрэдымкіэ къызэхуасахэм яхуэупсащ а школым и еджакіуэ Безрокъуэ Руслан. Адыгэ пшынэм къригъэкі къафэ екіухэмкі э пэшым Къэжэр Фатіимэ. щІэсхэр ихьэхуат Хьэх Темырлани.

Адыгэ пшынэ, адыгэ пшынэ, Си псэм ухэлъщ уэ, си гур пхуосакъ. Лъэпкъыр кіуэдыну сфіощіри сошынэ, Зэхэзмыхыжу щытмэ үи макъ. -

къыпшыхъурт Темырлан къафэ зэмылІэужьыгъуэхэр Іэзэу зыгъэзэщіа а щіалэм тригъэгушхуа хуэдэ, «Унэишэ» лъэпкъ хабзэр къызыхуэтыншэу утыкум щагъэлъэгъуащ Къэхъун дэт курыт школ №2-м. Адыгэ нысэр Іэдэбт, лъагъугъуафІэт, нэмысыфІэт. Абы «нанэхэм» зэрызыхуагъэза хъуэхъухэм языхэзри хъу- пашэ гупыр утыкум къихьащ, адыгэ бэрагъуэф ыгъуэ инт. Шэч хэлътэкъым ар къыр лъагэу Іэтауэ ядэхуарзэу. Гупым я ба-«щынэм хуэдэу Іу щабэу, унафэм едаlуэу, тырыбжьэр зыхуагъэфэща нэхъыжь Іумагуащэкіэ Іэсэу, унэр и гуу дунейм фіы-

гъуэкІэ зэрытетынум». дэтхэнэ зы лэжьыгъэри купщІафІэт, лъэпкъ лІакъуэ псоми я цІэхэр: къэбэрдей, удэзыхьэхт. Нарткъалэ дэт курыт школ натыхъуей, беслъэней, еджэрыкъуей, жа-NºNº 1-м, 3-м, 4-м, 5-м я къэфакlуэ гупхэм, Бжэмбей Русланрэ Бэрэздж Даринэрэ зэхэ, адэмей, кlэмыргуей, бжьэдыгъу зытет (Шытхьэлэ дэт курыт школ), Гуэбэшы вагъуэхэр. Абдежым и чэзу дыдэу щыlуащ (Шытхьэлэ дэт курыт школ), Азэмэтрэ Налшык Амалиерэ (Нарткъалэ лъэпкъ усакІуэ цІэрыІуэ Бемырзэ Мухьэдин дэт курыт школ №3), Бейтыгъуэн Лаурэ и къалэмыпэм къыпыкІа сатырхэр: (Аруан дэт курыт школ) сымэ ягъэзэщ а къафэхэмгурипсэриятхьэкъурт. Уэрэджыlакlуэ ныбжьыщlэхэу Мэз Аслъэн (Нарткъалэ дэт курыт школ №5), ГъуаплъащІэ Миланэ (Старэ Шэрэдж дэт курыт школ №2), Азэмэт Іэминэрэ УнащІэ Лаурэрэ (Псыкуэд дэт курыт школ) я макъ жьгъырухэмкіэ ягъэіуа уэрэдхэр ятеухуат адыгэ лъэпкъым, хабзэм, фІыуэ тлъагъу ди Къэбэрдей-Балъкъэрым.

Адыгэ усакіуэ ціэрыуэхэм я къалэмыпэм къыпыкіа хэкупсэ, лирикэ усэ куэди щыіуащ а махуэм Дохъушыкъуей жылэм. «Уадыгэным къикІыр» Бемырзэ Мухьэдин и усэ шэрыуэр къызэхуэсахэм жраlащ Нарткъалэ дэт курыт школым и еджак Гуэхэу Темыркъан Марьянэрэ Іэпщацэ Астемыррэ:

Адыгэу нобэ ущытыныр гугъущ, Адыгэу нобэ упсэуныр хьэлъэщ. Зэманыр жырри зыгъэщащэ гухъущ, - А<u>б</u>ы екъутэр цІыхум и щэн-хьэлыр. ЕщІыфыр япэ къэсым хэутэн, Лъэпкъыбзэу илъэс минхэм я уэсятыр, Плъэмыкіыу бгъэшынэн е бгъэукіытэн, Адыгэ щІыхьыр пфІыхаутэ ятІэм. Адыгэу нобэ ущытыныр гугъущ, Ауэ сыт щыгъуэт щыщытар ар тыншу, Къэвгъуэтыт тхыдэм зэ щищіыж ди гугъу, Ди гъащ Іэр тхьауэ дэ къэзэуатыншэў! АршхьэкІэ, хуэмызами сыт махуей, Абы игъэпудакъым зыкІи и щхьэр,

Яхуэувакъым ар лъэгуажьэмыщхьэу. ПІурылъу зы бзэ, узэдису зыщі Хьэлэлу къыщытепсэкІэ зы дыгъэ, Адыгэў упсэуным къикіыр зыш -Уадыгэну къыпкъуэкІынырщ лІыгъэ.

Хахуагъэрэ лІыгъэкІэ зэи къимыкІуэта адыгэлІым хуэфащэ дыдэт Бальмонт Константин и «Шэрджэс пщащэм» усэм къыщыгъэлъэгъуа адыгэ бзылъхугъэри:

Уезгъэщхьынут дзэл жыг гуакІуэу Іуфэм Іуту зыкъизыхым, Зи къудамэхэр гъэщхъауэ Псым и макъыр зэхэзыхым. Уезгъэщхьынут щиху жыгыщ**І**эу Хъугъэпс лъэщыр зи пкъым щіэтіым, Щхьэкіэр ещіэу, нэр зэрихьэу, Уэгум хуе!эу зызы!этым. Уезгъэщхьынут, уи зекіуэкіэр Сэ шыслъагъукіэ, сфіэфіу, пщащэ, Зи бгы псыгъуэр зезыгъакіуэ Уардэу лилие дахащэм. Уезгъэщхьынут уэ индусхэм Я къэфакіуэ Іэзэ дыдэм, Къафэу щіидзэмэ, гурыщіэр Вагъуэ пщагъэкіэ зылъытэм. Уезгъэщхьынут... Сыт уезгъэщхькІэ, Нэрылъагъур сэ жызмыІэу: ЦІыхубз псоми уэрщ яхэтыр Зыхуэбгъадэ хъун щымыІэу.

Адыгэ пщащэм и дахагъыр, уардагъыр, зэпІэзэрытыгъэр къызыхэщ а усэм гъэхуауэ къеджащ Аруан курыт школым и еджакіуэ

Ди лъэпкъым, абы и тхыдэмрэ къыдекІуэкІ хабзэхэмрэ, ди анэдэлъхубзэм, адыгэ фащэм ятеухуа усэхэм фестивалым и утыкум екіуу къыщеджащ Цыцэ Данэрэ Вэрыкъуэ Лореттэрэ (Нарткъалэ дэт курыт школ №4), Къэгъэзэж Дианэ (Псынабэ курыт школ), Шыпш Даянэ (Псыгуэнсу дэт курыт школ №3). Темыркъан Илонэ (Псыкуэд курыт школ) сымэ.

НыбжыщІэхэм я зыкъэгъэлъэгъуэныгъэм пащащ балигъхэми. Джэрмэншык дэт курыт школым и егъэджак уэхэр фестивалым къэкІуат сыт и лъэныкъуэкІи хуэхьэзыру. ЕджапІэм и унафэщІ Тумэ Марьянэ зи хуэ Иуан Пётр абыхэм яжриlащ тхьэмадэм *БуэкІэ зэрытетынум».* хуэфэщэн псалъэ. Адыгэ фащэ екіухэр Жыпіэнурамэ, фестивалым кърахьэліа зыщыгъ егъэджакіуэ 12-м яіыгът адыгэ ней, мэхъуэш, хьэтыкъуей, шапсыгъ, аба-

> Адыгэ лъэпкъым и Іэпкълъэпкъ пщыкіуті -Адыгэ анэм и зэш бын гъуэзэджэ, Фэ адэжь хэкум вагъуэу фыщылыдт,

> Фыкъэзылъагъухэр къывэхъуапсэу зэкіэ.

Иджы фэ дуней псом фыщикъухьащ... Фэрыншэу нэщхъеялэщ чэщей мэзхэр, Фэрыншэу, уэгум вагъуэ щипхъыхьар, Мэкъуауэ бадзэу, мафіэ нэпцікіэ мэсхэр Адыгэ лъэпкъым и лъакъуэ пщыкіуті, Іэпкълъэпкъыу ціыхум фэ фхуэдизщи иіэр, Зыгуэр фыхэщіу и гур ивмыуд, Фи псэуныгъэр гурыфІыгъуэу зиІэм

А школым адыгэбзэр щезыгъэдж Иуан Жаннэ къызэхуэсахэм къахуеджащ егъэджакІуэхэм яте́ухуа «унафэ́у» я школым къыщыдагъэкІам. ГушыІэ жыпхъэм ит а дэфтэрым и купщІэ нэхъыщхьэр егъэджакІуэм и лэжьыгъэри и гъащІэри къызыхуэтыншэ, гукъеуэншэ, сыт и лъэныкъуэкlи зэпэщ щІынырт. А «унафэр» зэрыт тхылъыр егъэджэныгъэмкІэ район ІэнатІэм и пашэ АфІэунэ Мухьэдин ІэщІалъхьащ, «пІалъэ къыхэмыкІыу игъэзэщІэну щыгугъыу». Унафэр щІагъэбыдэжащ ардыдэм теухуа гу-

кІуэм нэхъ узыІэпишэу щытт фестивалым и нущ. утыку кърахьэ лэжьыгъэ зэмылІэужьы-

лъагъу пщащІырт районым и курыт школхэм хэкупсэ гъэсэныгъэ купщафіэ зэрыщызэфіахыр. Егъэджэныгъэм, гъэсэныгъэм, щІэблэр адыгэ хабзэм щІэпІыкІыным, анэдэлъхубзэм и къулеягъыр, къабзагъэр зыхащІэу къэгъэтэджыным пыщІа къалэн псори Аруан щІыналъэм и курыт еджапіэхэм екіуу зэрыщызэдахьри хэкъ ящы-

хъуат махуэшхуэм и хьэщlэ лъапlэхэми.
- Нобэ ди нэгу щlэкlа псори хуабжьу ди гуапэ хъуащ абы кърихьэлlа дэтхэнэми. ЩІэныгъэ зэгъэгъуэтынми, дауи, щыхуэмыхукъым мыпхуэдэ зэфlэкlхэр зыб-гъэдэлъ ныбжьыщlэхэр. Гур хегъахъуэ, псэр еузэщІ мы пэшым щыІу адыгэбзэ дахэм, ціыкіухэм яхэлъ хабзэмрэ нэмысымрэ, зыІыгъыкІэмрэ утыку итыкІэмрэ. Фэ, егъэджакіуэхэм, ипэжыпіэкіэ нэрылъагъу тщыфщІащ фызыпэрыт ІэнатІэм щевгъэкІуэкІ гъэсэныгъэ лэжьыгъэм ди лъэпкъ хабзэ гъуэзэджэхэр лъабжьэ зэрыхуэфщІым. Апхуэдэущ зэрыщытын хуейри: щІэныгъэр дунейпсо мардэм хуэкІуэу гъэсэныгъэр адыгэ хабзэм тету, - жиlащ фестивалым къыщыпсэлъа хьэщlэ лъапlэ, щlэныгъэлl цlэрыlуэ Иуан Пётр. - Фlыщlэ ин фхузощІ Іуэху дахэр къызэзыгъэпэща, абы зи гуащ1э езыхьэл1а дэтхэнэми. Зэхыхьэр купщафізу, къызыхуэтыншэу зэрекіуэкіар, дауи, куэдкіэ и фіыгъэщ дыздэщыіэ школым и унафэщіми абы и нэіэм щіэт іэщіа гъэліхэми. Тхьэм фи мурад къывигъэхъуліэ! Щіэблэм я ехъуліэныгъэм зи щіэныгъэри зэфіэкіри ета егъэджакіуэхэм фи пщіэр нэхъри нэхъ лъагэж ухъу!

Иуаным и псалъэм пищэу, зэхуэсым къыщыпсэлъащ Дунейпсо Адыгэ Хасэм и тхьэмадэ Сэхъурокъуэ Хьэутий. Ар къызэхуэсахэм гуапэу ехъуэхъуащ Адыгэхэм (шэрджэсхэм), Адыгэ фащэм я дунейпсо махуэхэмкІэ.

- Ди лъэпкъ фащэм тхыдэшхуэ иІэщ, ар дуней псом щыціэрыіуэщ. Ар ди щэнхабзэ хъугъуэфіыгъуэхэм ящыщ зыщ, ди лъэпкъ къулеигъэщ. Хуабжьу си гуапэщ фащэм и пщіэр ди щіалэгъуалэм ящыщ куэдым къазэрыгурыІуэр, - жиІащ Сэхъурокъуэм. Адыгэ фащэм ди лъэпкъ щэнхабзэм, гъащіэм щиубыд увыпіэр къалъытэри, илъэсищ и пэкіэ, 2012 гъэм, ЮНЕСКО-м унафэ къищтащ фокlадэм и 28-р Адыгэ фащэм и махуэу гъэлъэпІэн хуейуэ. Нобэ лъэпкъым тіэт махуэшхуэхэр угъурлы тхуэхъуну, фіы куэд къытхудэкіуэну псоми сынывохъуэхъу! «Хьет!» жевгъэlэ, ди адыгэ щІэблэ!

Аруан район администрацэм и Іэтащхьэм и къуэдзэ Щоджэн Риммэ къыщыпсалъэм къыхигъэщащ лъэпкъым и анэдэлъхубзэр абы иІэ фІыгъуэхэм я нэхъыщхьэу, цІыхум дунейр къызэрищІэ, щІэблэр нэхъыжьхэм зэраущий, адэ-анэхэм быным гъэсэныгъэ зэрыхалъхьэ Іэмэпсымэ лъэщу зэрыщытыр.

- Си щхьэкlэ срогуфlэ икlи срогушхуэ адыгэбзэр дахэу зыlурылъ, лъэпкъ хабзэмрэ нэмысымрэ зыхэлъ мыпхуэдэ щІэблэ къызэрытщі эувэм. Фіыщі эяхуэфащэщ махуэшхуэр зыгъэхьэзырахэми ар зэхэзышахэми, - жиlащ Щоджэным. - Щlы хъурейм лъэпкъыу тетым я тхыдэр, адрейхэм къазэрыщхьэщык я нэщэнэхэр, гупсысэкіэмрэ псэукіэмрэ къозыгъащізу щыіэр абыхэм яІурылъ бзэмрэ зэрахьэ хабзэхэмрэщи, а фІыгъуэхэр сакъыу фхъумэ, ныбжьыщІэхэ, нэр нэбжьыцым зэрихъумэм

Махуэшхуэм и утыкухэм щекІуэкІа псори къызэщІикъуэжу, ар къызэзыгъэпэщахэми зыкърезыгъэхьэліа хьэщіэ лъапіэхэми фіыщіэ яхуищіу абы къыщыпсэлъащ егъэ джэныгъэмкіэ район Іэнатіэм и унафэщі АфІзунэ Мухьэдин. Абы жиІащ лъэпкъым ъэдэлъ псэкупсэ къулеягъым сабийс ешэлІэнымкІэ, и хабзэр, тхыдэр фІэгъэщІэгъуэну зригъэщІэным ныбжьыщІэхэр хуэшэнымкіэ мыпхуэдэ зэхыхьэхэм мыхьэ-нэшхуэ зэраlэр. Фестивалым къыхэжаныкіахэр щіыхь, фіьщіэ тхылъхэмкіэ зэригъэпэжэнури къыхигъэщащ.

Лъэпкъым и щІыхьыр, и пщІэр зыІэт «Зэ уадыгэну сыт и уасэ!» уэрэдымкіэ зэхуащіыжащ зэіущіэр. Абы и псалъэхэм гур хагъахъуэрт, илъэс мин куэд къэзыкіуа лъэпкъ уардэм узэрыщыщым папщіэ.

Уи адэжьхэм я бзэм урипсалъэу, Я хъыбарыжь Іущхэр уи пшыналъэу, Хъуэхъум я нэхъыфТыр зыхыуагъэхыу, Ху махъсымэ фалъэр зэІэпыхыу, Зэ уадыгэну сыт и уасэ! Уи къурш лъапэм псынэпс къыщыкъуалъэр Уи бын и быныжхэм къыщ агъалъэу. Уи Іэщ хъушэм хъупІэхэр яуфэбгъуу, Мо Іуащхьэмахуэшхуи къыбдалъагъуу, Зэ уадыгэну сыт и уасэ! Уи нэмыс, уи фащэ, уи джэгукіэм Уи щіэблэщіэ уардэр щыгуфіыкіыу, Ущіэпсальэр, узэпсальэр пщіэжу,

Уи Хэку лъапіэр тыгъэкіэ бгъэпэжу,

Зэ уадыгэну сыт и уасэ!

Апхуэдэу купщlафlэу икlи гъэщlэгъуэну щаlэтащ Аруан районым Адыгэхэм (шэрджэсхэм), Адыгэ фащэм я дунейпсо махуэхэр. Ар къызыхуэтыншэу къызэгъэпэщыным икІи егъэкІуэкІыным я зэфІэкІ езыхьэліахэм ящыщщ егъэджэныгъэмкіз район ІэнатІэм и лэжьакІуэ пашэ Такъ Іэсият, Старэ Шэрэдж курыт школ №2-м и унафэщ Иуан Ритэ, абы гъэсэныгъэ лэжьыгъэмкІэ и къуэдзэ Шокъум Замирэ, школым и егъэджакІуэхэу Уэзрокъуэ Джульеттэ, Къэгъэзэж Людмилэ, Къамбий Анжелэ сымэ, нэгъуэщІхэри.

Районпсо фестивалым щагъэлъэгъуа лэжьыгъэхэр, шэч хэмылъу, щІыпІэм щекІуэкІ егъэджэныгъэ-гъэсэныгъэ Іуэхухэм я зы Іыхьэ къудейуэ аращ. Апхуэдэ зэфІэкІ лъагэ шыlэ уэрэд ціыкіукіэ. зыбгъэдэлъ егъэджакіуэхэми абыхэм я Жыпіэнурамэ, зым нэхърэ къыкіэлъы- гъэсэнхэми нэхъыбэжкіи уащыгугъ хъу-

ЖЫЛАСЭ Маритэ.

Ди егъэджакІуэхэр

Нэм ек**І**ур гуми йок**І**у

ЦІыху къэс гъуазэ хуэхъуа егъэджакіуэ иіэщ. Куэдрэ къохъу дэ гу зылъыдмытэжу абы и хьэл къыщытщтэ, ар щапхъэ щытхуэхъу. Емрэ фІымрэ иджыри зыхузэхэмыгъэкІ сабиипсэм илъагъурщ ищіэжыр. Абы и лъэныкъуэкіэ егъэджакіуэм и мыхьэнэр адэ-анэм ейм зыкіи къыкіэрыхуркъым. Ар фІымэ, абы и гъэсэнхэр езым ефіэкіыжын хуейщ. Бзур зыІэтыр и дамэрамэ, егъэджакіуэр зыіэтыр и шІэныгъэм и

закъуэкъым, атіэ сабийхэр фіыуэ илъагъуу, шыіэныгъэ мыкІуэщІ, бэшэчагъ, гъэсэныгъэ, хабзэмрэ бзэмрэ я курыхыр зэры урылъырщ. А хьэлхэм ягъэдахэхэм ящыщщ Хьэпціей къуажэм дэт курыт еджапіэм адыгэбзэмрэ литературэмкіэ щезыгъэджа Дыщокъуэ Фозэ.

Илъэс 44-кіэ курыт еджапіэм щылэжьа Дыщокъуэ Фозэ къызымыціыхурэ пщіэ къыхуэзымыщірэ я къуажэ кіыхьым дэскъым, ар пенсэм тіысыжами, я унэр цІыхуншэ хъуркъым, пщэфІэным хуэІэзэ бзылъхугъэм и бзэ ІэфІымрэ шхыныгъуэ щІэщыгъуэ защі эхэмкі э ціыкі ури инри къыдехьэх. Фозэ ди газетеджэхэми нэхъ гъунэгъуу езгъэціыхумэ сфіэзахуэу, упщіэ зыбжанэкіэ зыхуэзгъэзащ. Къызэрыщіэддзар а ІэщІагъэр къыхиха зэрыхъуарщ.

- Школыр къыщызуха 1958 гъэм университетым адыгэбзэмрэ литературэмкіэ и къудамэм сыщіэтіысхьати, си гъащіэ псом фіыгъуэу къызэуэліэнур къызэхъуліауэ къысщыхъурт абы щыгъуэ. Нобэми сощІэж Урыс Хьэталийрэ Апажэ Мухьэмэдрэ экзамен зэрытахар. А зэманым школ нэужьым илъэситІкІэ губгъуэм щымылэжьа еджапІэ нэхъыщхьэ щІагъэтІысхьэу щытакъым. НтІэ, Урысымрэ Апажэмрэ хуабжьу ягъэщІэгъуат, илъэситІкІэ губгъуэм сыщылэжьами, си щІэныгъэм зэрыкІэрымыхуар. Ауэ щыхъукІи, 4 схуагъэувауэ сыкъыщыщІэкІыжым, сагъэгъэзэжри, 4-р 5-кіэ схузэрахъуэкіыжати, тіууащізу сагъэгуфіат. Апхуэдэ щіыкіэкіэ си насып кърихьэкіри, а еджапіэм сыщіэтіысхьат. Сыщыкіуэнур къысхуэмыгъэсу, ар си гурыфІыгъуэу седжащ. «Нэм екІур гуми йокІу», жыхуиІэращ псалъэжьми, сигуми, си псэми, си гъащІэми екІуауэ къысщохъу си ІэщІагъэр.

Университетым сыщыщІэтІысхьа гъэм ди къуажэ курыт еджапІэм пионер вожатэу сагъэуври, илъэсым нэблагъэкІэ сылэжьауэ, адыгэбзэмрэ литературэмкІэ егъэджакіуэ щыіэтэкъыми, сэ езгъэджэну къысхуагъэфэщауэ щытащ. 1983 гъэм къуажэ советым и депутату сыхахри, къуажэ советым и исполкомым жэуап зыхь и секретару, иужькіэ, илъэситіым нэблагъэкіэ, къуажэ советым и унафэщіым и къуэдзэу сылэжьащ. 1992 гъэм школым къэзгъэзэжри, 2006 гъэ хъуху адыгэбзэмрэ литературэмкіэ щезгъэджащ, си гум, си псэм фіэфіу. Пенсэм сыкіуа иужькіи, сытіысыжыну си гум къысхуимыдэу, илъэс 14кІэ сылэжьащ. Сабийхэр сигу пыкІыртэкъым, абыхэм сахэмыту си нэгу къысхущІэгъэхьэртэкъым. ПсэщІэ, къаруущІэ гуэр къысхалъхьэрт а цІыкІухэм. Ауэ, пэжым ухуеймэ, пионер вожатэу сыщыщыта лъэхъэнэрщ сэ сабийм фІылъагъуныгъэшхуэ щахуэсщІар. Махуэм жэщ хъуху абыхэм зэманыр ядэзгъакІуэрт, Іуэху гъэщІэгъуэнхэр, Іуэху дахэхэр жэрдэм тщІыурэ къетхьэжьэрт. Къищынэмыщіауэ, школым сыщылэжьэху профсоюз зэгухьэныгъэм и унафэщІу сыщытащ. Школым хьэщІэ къакІуэми, цІыкІухэр ежьэн хуейми, егъэджакІуэхэм загъэпсэхунуми псори сэрат зи пщэ къыдэхуэри, абыхэм къару мыкіуэщі къысхалъхьэрт, уеблэмэ унэм нэхърэ школым сызэрыщы эр куэдк э нэхъыбэт. Илъэс 40-м щ игъукІэ си ІэнатІэр сымыужэгъуу сызэрыпэрытыфар зи фІыгъэр сабийхэрщ. Абыхэм удахьэха иужь, нэгъуэщ дуней щыі эжу пщі эркъым. Унэм сыкъэкі уэжамэ, нэху щы уэ школым сызэрыкІуэнум сегупсысырт.

- Иужьрей зэманым егъэджэныгъэр япэ ирагъэщу, <u>гъэсэныгъэм емыгугъужу къысщохъу. Уэ а Іуэхум узэ-</u> реплъыр къэсщІэну сыхуейт. - Зыр адрейм къыпызыщэщ ахэр, зэкіэщіэпчынкіэ іэ-

мал имыlэу. Цlыху мыгъасэ пхуегъэджэнукъым. Щlэныгъэр гъэсэныгъэк і э щ і эгъэбыдауэ щытыпхъэщ. Иджырей адэ-анэхэм я бынхэм я ныбэ из зэращІынымрэ я фэмрэ телажьэурэ, гъэсэныгъэр нэхъ ІэщІыб ящІащ. Ар шыуагъэшхуэу къызолъытэ..

- Уэ ебгъэджахэм щІэныгъэ, цІыхугъэ, гъэсэныгъэ и лъэныкъуэкіз узэрыгушхуэ ціыхухэр къахэкіа?
- Апхуэдэ си куэдщи, сынасыпыфізу зыкъызолъытэж.

Іэщіагъэліхэр, дохутырхэр, егъэджакіуэхэр куэду къахэкlащ, ауэ си дежкlэ нэхъыщхьэр аракъым, атlэ абыхэм ябгъэдэлъ гъэсэныгъэрщ. Еджэфи емыджэфи щыІэщ, гъащІэм щынэхъыщхьэр цІыхум и дуней тетыкІэрщ. Абы и лъэныкъуэкІэ къуажэдэс сабийр ебгъэджэну нэхъ тыншу къызолъытэ. Хабзэр щыжьэражьэ, псори щызэрыцІыху къуажэм къыщыхъу ныбжьыщІэм удэлэжьэну нэхъ тыншш.

Сэ гулъытэ лей яхуэсщІырт еджэным нэхъ хэмызаъэхэм, къыкІэрыхухэм. Абыхэм яхэтт школым къэкІуэну хуэмейхэри, апхуэдэхэм я деж зэрыклассу дыкlуэрти, къатшэрт. Зэ дызыкІэлъыкІуар укІытэрти, афІэкІа дигъэхуртэкъым.

- Адыгэбзэмрэ литературэмкіэ дерсхэр къалэ школ-<u>сэм щымащІэщ, абыхэм хуэмейуэ жызыІэ ди лъэпкъэ-</u> гъухэм къахокі. Уэ дауэ уеплърэ абы?

Къыумыгъэсэбэп псоми я мыхьэнэм хощІ. Адыгэбзэм хуэмейхэр сыт щыгъуи щы ащ ик и щы Ізнущ. Абы емылъытауэ, нэхъыжьхэм ди къалэнщ щІэблэм бээм и ІэфІагъымрэ абы и дахагъэмрэ ябгъэдэтлъхьэныр. Дерс гъущэхэмкіэ ар тыншу пхузэфіэкіынукъым. Класс щіыб лэжьыгъэ, нэгъуэщІ жыпІэми, Іэмал зэхуэмыдэхэмкІэ къыдэпхьэхын хуейуэ аращ, иджырей щІэблэр къыдэхьэхыгъуей зэрыхъуар гурыІуэгъуэми. Псалъэм папщІэ. сэ адыгэ тхакіуэхэм ятеухуауэ урок зэіухахэр езгъэкіуэкіыну, а іуэхум сабийхэр къыхэсшэну хуабжьу сфіэфіт. Абыхэм ящыщу ЩоджэнцІыкІу Алий теухуа пшыхыымрэ «Жьым фымыщІ и жагъуэмрэ» Жылэтеж Сэлэдин телевиденэмкІэ зыбжанэрэ къигъэлъэгъуэжауэ щытащ. Ауэ, пэжым ухуеймэ, ди зэманым щыІа сабийхэм шынэ-укІытэ нэхъ яхэлъу, егъэджакіуэм пщіэ лей хуащіу щатащ.

- Иджырей егъэджакіуэхэм сыт хуэдэ псалъэкіэ за-

Сабийм и бзэр фІыуэ илъагъуу, анэдэлъхубзэм и ІэфІыр зыхищІэу къэхъун папщІэ, Іэмал хуекІуэн, класс щІыб лэжьыгъэхэм, гупжьейхэм, пшыхь зэмылІэужьыгъуэхэм еліэліэн хуейщ. Тхылъым итыр бгъэдэплъхьэ къудейкіз Іуэхур зэфіэкіыркъым, пэжщ, ар тыншкъым, ауэ нэхъыщхьэр гугъу уемыхьынракъым, атІэ щІэблэ тэмэм къэдгъэтэджынырщ.

Епсэлъар ЩОМАХУЭ Залинэщ.

• Фэ фщІэрэ?

ЖыІэкІэхэм мыхьэнэр

Лэгъунэ мылъку. Япэм щыгъуэ унагъуэм и мылъкур тІууэ ягуэшу щытащ: унагъуэ мылъкурэ лэгъунэ мылъкурэ. Лэгъунэ мылъкур зейр фызырт. Ар къыхэкlырт дыщырыкlыу кърата Іэщымрэ уасэ ныкъуэу лІым и унагъуэм къранамрэ. А мылъкур хабзэмкlэ зейри абы унафэ хуэзыщІри фызырт. Абы лІым и Іуэху хэлътэкъым: зыгуэркіэ хуей хъумэ, фызым хуит къимыщіауэ ар къигъэсэбэпыну хуиттэкъым.

Дыщырык ымрэ уасэ ныкъуэмрэ Іэщу щытмэ, ар багъуэурэ ліым и мылъкум (унагъуэ мылъкум) нэхърэ нэхъыбэ щыхъу щыІэт. Фызыр лІэмэ, мылъкур къызыхуэнэр бынырт, ліым зыри лъысыртэкъым. Ауэ зэщхьэгъусэхэм бын ямыlэмэ, лэгъунэ мылъкур лIым лъысырт. Хабзэм идэрт фызым и мылъкур уэсяткlэ и Iыхьлыхэми къахуи-

Лэгъунэ мафіэ. Нысащіэ къашам япэу пщэфіэн, Іуэху щіэн щыщіидзэм деж, лъэпкъым щыщ ціыхубз нэхъыжьым ар жьэгум ихъуреягъкІэ къришэкІырт, итІанэ мафІэ щІигъанэрти, тхьэ елъэІурт: «Ялыхь, мы жьэгум игъащіэкіэ мафіэ щумыгъэункіыфі, къэкіымрэ къалъхумрэ Тхьэм щимыгъащІэкІэ», - жиІэрти. Абы ди зэманым щыІэжкъым.

Лъэтеувэ. Сабий пІыным ехьэлІауэ адыгэхэм ижьижыж лъандэрэ къадекІуэкІ хабзэщ. Сабийм зекІуэн зэрыригъажьэу хьэблэ фызыжьхэр зэхуашэсурэ ягъэхъуахъуэ. Лъэтеувэ тхьэлъэlу ищІыну нэхъ къызытехуэр сабийм и анэшхуэрат. Абы хьэлыуэ Іэнэ ищІырт, джэдкъаз иукІырти, и гъунэгъу бзылъхугъэхэр къригъэблагъэрт. ЦІыхубз нэхъыжьыр хьэлыуэ Іэнэм техъуэхъухьырти, ар иупщіатэрт. Абы и пэ къихуэу Іэнэм хьэпшып ціыкіуфэкіу гуэрхэр тралъхьэрти, сабийр хагъадэрт, япэу къыхиха хьэпшыпым и Іэщіагъэр епхауэ щытыну къалъытэу. Хьэлыуэр цІыкіухэм хуагуэшырт, итіанэ Іэнэм къытралъхьэрти, псоми зэдашхырт, хъуахъуэхэрт, сабий уэрэд цІыкІухэри щыжаІэрт.

Хабзэр мыкІуэдыжауэ ноби щыІэщ, ауэ иджы мыбы цІыхухъухэри кърихьэлІзу, ефэ-ешхэри нэхъ ину ирагъэкіуэкі хъуащ.

Лъэтеувэ мэжаджэ. Сабийм ехьэліауэ ящі тхьэльэіум хэту щыта шхыныгъуэщ. Сабийм лъэтеувэ щыхуащым и деж ягъажьэу щытащ хупцІынэм (хугу хьэжыгъэм) къыхэщінкіа мэжаджэшхуэ. Ар тхьэльэіу шхынт, абы къыхэкІыу гуфІэгъуэм кърихьэлІа цІыхубз нэхъыжьхэр трагъэхъуэхъухьырти, зэпрагъэупщІырт. Абы щыщ тхьэлъэlум хэт псоми зыlуагъахуэрт. ЦІыхухэр нэхъ хуэщауэ псэу хъуа нэужь, «лъэтеувэ мэжаджэм» и піэм хьэлыуэр къиуващ.

Лъзужьырыпшынэ. Жылагъуэ зэхэтыкіэм ехьэліауэ адыгэхэм къадекІуэкІыу щыта хабзэщ. Дыгъум и лъэужьыр зэкІуалІэ унагъуэм зыгуэрым и мылъку фІэкІуэдар къипшыныжыным «лъэужьырыпшынэкІэ» йоджэ.

Лъэужьырыпшынэр лІэужьыгъуитІ хъууэ къэгъуэгурыкІуащ. Япэр - лъэужьыр зэкІуалІэ цІыху, унагъуэ щхьэхуэр гъэпшынэнырт. Eтlyaнэр - къуажэр гъэпшынэнырт, лъэужьыр абы къекІуалІэрэ щыкІуэдыжамэ. Лъэужьырыпшынэ уащІын щхьэкІэ зыхуейр Іэщ ирахужьам и лъзужьыр уи хэщапізм е къуажэм къекіуэліэнырт. Умыпшынэнумэ, уэ езыр лъэужым утеувэу дыгъур къэбгъуэтын хуейт.

Хабзэр ткІийуэ ягъэзащІэрт, абы и фІыгъэкІэ дыгъуэгъчакІуэхэр нэхъ мащІэ хъурт.

Лъыхъу. Нысашэм епха хабзэу адыгэхэм къадэгъуэгурыкіуэў щытащ. Зи къэшэгъуэ щіалэ зиіэ унагъуэр хъыджэбзхэм яхэплъэрт. Ягу ирихьын яхэтмэ, абы и адэанэм лъыхъу хуагъакlуэрт: «Фи пхъур нысэу къыдэфт» - жаlэрти, ирагъэлъэlурт. Апхуэдэу зэгурыlуэу къашам щхьэкіэ «лъыхъукіэ къашащ» жаіэрт.

Лъы уасэ. Нэщхъеягъуэм пыщауэ пасэм щыгъуэ щыа хабзэщ. ЦІыху укіыгъэ къыщыхъуам и деж, лъыщіэжым цыхур намыгъэсын папшіэ, жылэм пшіэ нэхъ зыхуащІу дэс нэхъыжьхэр зэхуэсырти, лъэныкъуитІыр зрагъэкІужырт. Къуаншагъэ зылэжьам лей къызытехьам и унагъуэм хуэгъэгъупщІэу - лъы уасэ - Іэщ, ахъшэ, нэгъуэщІхэр иратырт. Апхуэдэ щІыкІэкІэ къаугъэ кърамыгъэкІыу Іуэхур зэфІахырт.

ДУМЭН Хьэсэн.

деж зыщеудыгъуж.

зыгъэращ.

тету аращ.

тар уэращ.

итіанэ псалъэ.

зэхуэдэу яхуегуэшыф.

ди щІэблэр зэи иремыхъу.

• Псалъэжьхэр

Бзаджэр убзэмэ, зыгуэр хуейщ

●ІитІкІэ уи Іэр зыубыдыр уи щІыб щопсэлъэж. ●Бзаджэр убзэмэ, зыгуэр xvейш.

●Шыхум и нэгум и гум илъым ухуеузэщ і. ●Нэхъыжь зиІэм унафи

иІэщ. ●Псалъэ гуапэм пщІэ щІэпткъым.

ФызыфІ гъэтІылъыгъэншэ хъуркъым. ●Гъусэ бзаджэм нэщхъеягъуэм ухуешэ.

• ГушыІэ

Дэкіуэтей,

гуэрым къишауэ хьэблэм джэгушхуэ щащІырт. «Ди хьэблэжь джэгущ», жијэри, Хъуэжэ мэз къызэрикІыжа щыгъынхэмкіэ гуфіэгъуэр зиіэм я деж кlvaщ.

И сэламым жэуап щІащимыгъуэтыжым, къышыжракъеблагъи мыІэм, къэкІуэжри, щынэхъыфІыІуэу иІэр щитІэгъащ, хьэзыр Іупэхухэр къызыхэцІуукІ цей фіыціэ дахэр трилъхьэжри, джэгум игъэзэжащ.

Хъуэжэ джэгум щІыхьэу: «Сэлам алейкум!» - щы-

- Уалейкум сэлам. Хъуэжэ. къеблагъэ! КъыдэкІуэтей жьантІэмкІэ, - зыжьэу къэІуащ.

- КІуэ, дэкІуэтей, си цеижь, дыхьэ жьантіэмкіэ. уэращ мыбыхэм щІыхь зыхуащІыр, армыхъумэ, нетІэ сыкъыщыкІуам зыри къызжа!акъым! - жи!эу и цеикІэм екъуу уващ Хъуэ-

• Адыгэ хабзэмрэ нэмысымрэ щіапіыкіа ціыхум мылъ-

кушхуэ къызэренэкі.

•ЦІыхуиті зэфіэнамэ, къуаншэр нэхъ губ-

•Иджырей зэманым уи жыпым иплъи,

•Шым тесыф псори шууейкъым, еджэкіэ

•Я псэр адыгэпсэу, я бээр нэгъуэщІыбээу

зыщіэ псори егъэджакіуэкъым.

ЖЫЛАУ Нурбий.

ЦІыху щэджащэм и гъащіэм **УХЭЗЫГЪЭПЛЪЭЖ** • ТхыльыщІэ

«М. И. Докшоков. О времени, людях и земле» тхылъыр дунейм къы-Къэбэрдей-Балъкъэрым и къэрал, жылагъуэ лэжьакіуэ ціэрыуэ Дохъущокъуэ Мусэ Іуэхугъуэ щхьэхуэхэм ятеухуауэ илъэс зэмылІ эужьыгъуэхэм и къалэмыпэм тхыгъэхэр.

- ЖЫЛАГЪУЭР зыгъэгузавэ Іуэхугъуэ куэдым теухуащ тхылъым щызэхуэхьэса тхыгъэхэр: Къэбэрдей-Балъкъэр Респуб-

ликэм мамырыгъэмрэ зэпІэзэрытыгъэмрэ щыІэным, щІы Іуэхухэм, - жиІащ тхылъым и редактор Котляров Виктор. - 1991 гъэм «Къэбэрдей-Балъкъэрым зэкъуэтыныгъэр щыхъумэнымкіэ зэщіэхъееныгъэм» и унафэщІу щыта Дохъущокъуэм и тхыгъэхэм къыхощыж блэкІа лІэщІыгъуэм и 90 гъэ хьэлъэхэм къэхъуа Іуэхугъуэхэр, а зэщІэхъееныгъэм и телъхьэхэм щІынлъэм мамырыгъэр, зэпІэзэрытыгъэр

унафэхэр. Апхуэдэ Іуэху бгъэдыхьэкІэрщ нобэрей Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэ зэкъуэтым и къэкІўэнур зыубзыхуар. Зи гъащіэм и нэхъыбэр

щыхъумэнымкІэ къащта

мэкъумэш хозяйствэм еп-хауэ щыта Дохъущокъуэ Мусэ щІым теухуа и тхыгъэм зэхэхауэ къыщегъэлъагъуэ езым и Іуэху еплъыкіэр: щіыр зейуэ щытын хуейр абы щыпсэу, телэжьыхь цІыхухэрщ. Мусэ абыхэм къыщегъэлъагъуэ щІы Іуэхум тэмэму унафэ тещІыхьыныр кіыхьліыхь щІэхъуам и щхьэусыгъуэр. Апхуэдэу тхылъым итщ Къэбэрдей-

Балъкъэрым и къуэ пажэхэм ехьэл а тхыгъэхэр. Ар 1998 гъэм Дохъущокъуэм и ныбжьэгъухэм, и лэжьэгъухэм ятеухуауэ тхын къыщіидзахэм къыпызыщэ лэжьы-

Тхылъыр дахэ икІи щІэщыгъуэ ищІащ ар зытеухуам и гъащІэм ухэзыгъэплъэж ар зытеухуам и сурэт куэд зэрихуами.
ТХЬЭХУЩЫНЭ Ланэ. • Хъуэхъу

ФІыуэ тлъагъу ди адэ шыпхъу

Мэкъуауэ-Къудей Жаннэ Щыхьым и пхъум дохъуэхъу и ныбжьыр илъэс 60 зэрырикъумкіэ. Уи гъащіэр дахэу, уи дунейр нэхуу, уи унэр ціыху кіуапіэу, уи Іэнэгур бэрычэту, уи лэжьыгъэм и хъер плъагъуу куэдрэ ди япэ Тхьэм уригъэт.

Уи щхьэгъўсэм уэрэ фызэкъуэту, фи бынхэм я хъер флъагъурэ абыхэм къалъхужахэм я гурыфІыгъуэм фи лъэр жан ищІу дунейм гу щыфхуэху Алыхыым фигъэпсэу!

Уи благъэхэмрэ Іыхьлыхэмрэ.

Лъэпкъ шхыныгъуэхэр

КІэртІоф цІывынэкІэ щіа хьэнтхъупс

Лэпс къэкъуалъэм бэлагъкіэ зэіащізурэ хакіутэ кіэртіоф ціывынэ, зэпэпліимэурэ упщіэта пхъы ґъэкъэбза икіи дакъикъитху-икіэ ягъавэ. Итіанэ бжьыныху, шыгъу халъхьэ, зэlащlэ, шыуаныщхьэр трапlэри, мафlэ щабэм тету хьэзыр хъуху ягъавэ. Хьэнтхъупс вам бжьын гъэлыбжьа традзэ, шыуаныщхьэр трапІэжри, къэмывэу дакъикъитху-хыкІэ щагъэт. Іэнэм фалъэкІэ пщтыру трагъзувэ. Щіакхъуз дашх.

КІэртІоф цІывынэр зэрагъэхьэзырыр: КІэртІоф пІастэ ящІри, ар ягъэупщІыІу и хуабагъыр градус 35-рэ хъууэ. Абы халъхьэ джэдыкІэ уда, зэІащізурэ гуэдз хьэжыгъэ ухуэнщіа ираудри, тхьэвым хуэдэу япщ. Тхьэв пщар гуэдз хьэжыгъэ зытеуда Іэнэм тралъхьэри, хупхъэкІэ яху зэпэплІимэу, и Іувагъыр мм 8 - 10 хъууэ. А тхьэв хуар сэкlэ кlыхьу зэпагъэж, и бгъуагъыр см 3 - 4 хъууэ. А къыпагъэжахэр хьэжыгъэ кlэщlаудэурэ, щы-плыуэ зэтралъхьэж. Итlанэ абы сэкlэ къы паупщІыж см 3 - 4 хъу зэпэплІимэхэр.

Халъхьэхэр (цІыхуитІ Іыхьэ): лэпсу - г 1500-рэ, кІэртІоф укъэбзауэ - г 300, пхъы укъэбзауэ - г 70, бжьыныхуу г 40, гуэдз хьэжыгъэу - г 60, джэдыкІэу - 1, шыгъуу

Бжьын гъэлыбжьам: бжьыныщхьэ укъэбзауэ - г 50, гхъууэ - г 40, шыбжий сыр хьэжауэ - узыхуейм хуэдиз.

Прунж хьэкъурт ІэшкІэ

Фор шыуаным иракіэри, піащіэ хъухукіэ ягъэткіу. ИтІанэ бэлагъкІэ зэІащІэурэ, хьэкъуртыр мащІэ-мащізурэ хакіутэри, фіыуэ зэхагъэзэрыхь. Шыуаныр пэшхьэкум къытрахыжри, тіэкіу ягъэупщіыіу, итіанэ я іэм дагъэ щахуэурэ ІэшкІэ цІыкІу ящІ. ЯгъэупщІыІури, теп-щэчым иралъхьэ. Шхум, шэм докІу, зэрыІэшкІэу, зыри

Халъхьэхэр: фоуэ - г 400, прунж хьэкъурту - г 400.

«Адыгэ шхыныгъуэхэр» тхылъым къитхыжаш.

ЕкІуэкІыу: 5. Зым хуэмыфІ ... кІуэркъым. 7. Дуней псом и футбол командэ нэхъ лъэщ дыдэхэм ящыщ, Германием ейуэ. (АпхуэдэцІэ зезыхьэ пивэ ди тыкуэнхэм щащэ). 10. Пхъэм къыхэщ ык а лошкІэ ин. 11. Къэрэшей-Шэрджэс театрми, ЩоджэнцІыкІу Алий и цІэр зезыхьэ къэбэрдей драмэ театрми щыджэгуа артист Іэзэ. Абы и цІэр зэрехьэ Черкесск дэт драмэ театрым. 12. Шым, Іэщым я фэр изых бадзэшхүэ. 13. БжэГулъэ. 15. Гуданэу зэхэща кіапсэ псыгъуэ ціыкіу. 19. Ефэндым ... итащ. 20. Сату щІапіэ. 21. Езыр мылъэтэфми, бадзэ къеубыдыф. 22. Ди гъунэгъу щалэ цыкіум ... жан иІэщ, «тху» защІзу йоджэ. 24. Нартыху ..., хьэку. е жыгыр паупщІа нэужь къыхэна пхъэ тыкъыр. 27. Адакъэщіэрэ ... піастэрэ. 30. Зэпэхъурейуэ пшэр. 33. Псыр апхуэдизкіэ ину къиуащи, и кууупіэм ... зэтес щІигъэнэнущ. 34. 1989 гъэ лъандэрэ Узбекистаным я ліыщхьэщ. 35. Адэм къыдалъхуа.

Къехыу: 1. Адыгэ композитор. 2. Мэкъу пыупшla сатыр. 3. КъБР-м Правительством и унафощју щыта .. Михаил. 4. Франджы къэралыгъуэм и президенту 1995 - 2007 гъэхэм щыта Жак ... **6**. Хьэ ... умыук!, фыз ... иумыгъэкІыж. 8. Адыгэ таурыхъхэм узыщрихьэлІэ шы лъэрызехьэ. 9. Вакъэдыж Іэмэпсымэ. 14. Шалэ цыкіу къыфхэхъуам хъуэхъуу хужаіар ... Тхьэм ищ!! 15. Дзапэ ... 16. Бгиті зэхуаку. 17. Пщэдейрей ныбгъуэ нэхърэ, нобэрей ... 18. Уеплъмэ, .., уеджэмэ, дэгу. 23. Дзэлыкъуэ щІыналъэм щыщ егъэджакіуэ, школ унафэщіу щыта, Социалист Лэжьыгъэм и Ліыхъужь. **25**. Чнутіым нэгъуэщіу зэреджэр. 26. Напіэзыпіэ. 28. Кіапсэ къызыхах къэкІыгъэ. 29. ... зэхэуэгъуэ. 31. Щыхь лъэпкъ. 32. Бжэныфэм къыхэщІыкІа къэп.

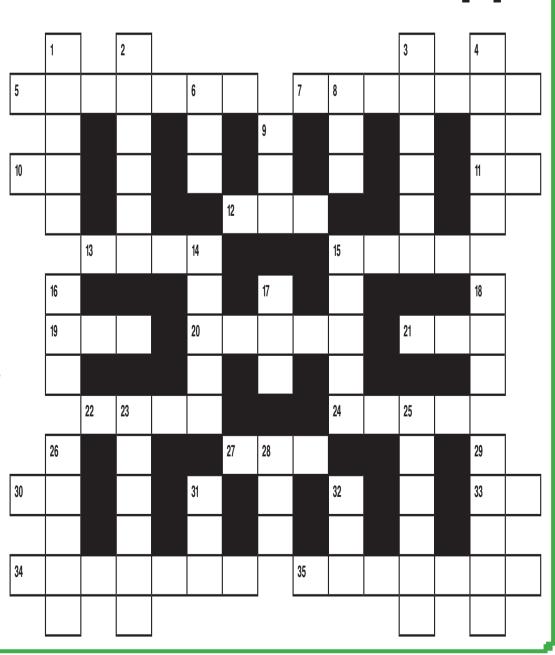
Зэхэзылъхьар МЫЗ Ахьмэдщ.

Жэпуэгъуэм и 3-м ди газетым тета псалъэзэблэдзым и жэуапхэр:

Екіуэкіыу: 1. Дэжащ. 8. Щынэ. 9. Гугъэ. 10. Гурыгъу. 13. Атэлыкъ. 14. Нэщанэ. 15. Къумыкъу. Ленин. 19. Урал. 20. Унэ. 21. Гъубж. 22. Псы. **25**. Куэсэ. **26**. Бжэгъуу. **28**. Техьэ. **29**. Нартыху. **32**. Самарэ. **34**. Кlанэ. **35**. Шей. **36**. Къулыкъу. **39**.

Къехыу: 1. Ду. 2. Жагъын. 3. Щэ. 4. Ущытхъумэ. 5. Анэл. **6**. Ерыщ. **7**. БгъуэнщІагъ. **11**. Акъыл. 12. Къунан. 16. Къуанщ э. 18. Ныбгъуэ. 19. Уэсят. 23. ЛэпІанкіэ. 24. Тхьэрыкъуэ. 26. Быхуэ. 27. Уасэ. 30. Танэ. 31. Брест. 33. Молэ. 37. Бу. 38. Хур.

Псалъэзэблэдз

псэр адыгэпсэу, я бзэр нэгъуэщІыбзэу

•УмыгъэтІылъ къэпщтэжыр-къым жаlэ, ауэ псом нэхърэ нэхъ дызыхуэныкъуэ акъылыр бгъэтІылъи къэпштэжи хъур- •Зи унэм зыщызыгъэлІым нэгъуэщІым и

•Унагъуэм илъ зэгурыІуэныгъэр дыгъэ пэлъытэщ.

•Жьы узэрыхъуам шэч къытепхьэмэ, уш- •Губжьыр зи ныбжьэгъур гъуэгу мыгъуэ ха нэужь уи куэщІым иплъэж.

•Ахъшэ зиіэм сытым дежи и гуфіэгъуэщ, •Шы узытесыр кіуэнуми жэнуми зэлъыар зимыІэм махуэ къэси и мыгъуагъэщ. •ФІымрэ Іеймрэ зэхимыгъэкІыфми, псори ищіэ и гугъэжщ.

•Фіагъ мащіэ фіэкіа убгъэдэмылъми, ар •Анэм и лъагъуныгъэр бын дапщэ иіэми, зэгуэр къыпхуэсэбэпыжынущ. Іей мащіэри аращ - дапщэщми зэ утеунэхъуэнущ. •ЦІыхум ущымышынэу ущыукіытэмэ,

нэхъ тэмэмщ. • Хабзэншэ псори нэмысыншэщ. нэхъыбэрэ зыхуэныкъуэр •ЦІыхур

Редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ

ЖЫЛАСЭ Заурбэч Редколлегием хэтхэр

ХьэфІыцІэ Мухьэмэд (редактор нэхъыщхьэ), ЖьэкІэмыхъу Маринэ (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), Ширдий Маринэ (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), Гъурыжь Мадинэ (жэуап зыхь секретарь), Къардэн Маритэ, НэщІэпыджэ Замирэ, Хьэжыкъарэ Алик, ЩхьэщэмыщІ Изэ.

Езыгъэтхахэр «Адыгэ псалъэ» азетыр КъБР-м газетыр и Парламентымрэ Правительствэмрэ ирагъэтхащ (учредителхэр).

КІУРАШЫН Алий.

КъыдэзыгъэкІхэмрэ редакцэмрэ я хэщ Гап Гэр 360030, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэ, Налшык къалэ,

Лениным и уэрам, 5

ТЕЛЕФОНХЭР: редактор нэхъыщхьэм, секретарым - 42-56-19; редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэхэм 42-63-64, 47-31-54, 47-33-23; жэуап зыхь секретарым 42-22-82; секретариатым - 42-22-66.

КЪУДАМЭХЭМ: политикэмкІэ, жылагъуэмрэ

льэпкъ ІуэхухэмкІэ - 42-22-86; къуажэ гъащІэмрэ экономикэмкІэ - 42-57-59; щэнхабзэмкІэ - 42-75-36; обозревателхэм - 42-22-89; хабзэхъумэ ІуэхущІапІэхэм ядэлэжьэнымкІэ - 42-60-53; хъыбарыщІэхэмкІэ, спортымрэ письмохэмкІэ - 42-22-88; егъэджэныгъэмрэ щІэныгъэмкІэ - 47-32-15; зэдзэкІакІуэхэм -42-21-88; корректорхэм - 42-60-27; бухгалтерием - 47-31-69; ЭВМ-м и операторхэм - 42-22-84; компьютер ІуэхущІапІэм -42-26-41; сурэттехым - 42-75-78.

Теддзэ тхыгъэхэм къыщыхьа бжыгъэхэм, къыщаІэта Іуэхугъуэхэм я пэжагъымкІэ ахэр зытхахэм нэсу жэуап яхь. Авторхэмрэ редакцэмрэ я Іуэху еплъыкІэр зэтехуэ зэпыту шыткъым.

Газетыр Іэ тезыдзахэм яхуэхьыныр и пщэ дэлъщ КъБР-м федеральнэ пощт зэпыщ эныг ээхэмк э и управленэм. Тел.: 76-01-28, 76-01-10

Газетыр 1994 гъэм мэкъуауэгъуэм и 14-м Печатым и хуитыныгъэр хъумэнымкІэ Къэбэрдей-Балъкъэр щІыналъэ ІуэхущІапІэм №Н-0065-м щІэту ятхащ.

Зы илъэсым газетыр 250-рэ къыдок І. «Тетраграф» ООО-м щытрадзащ. КъБР, Налшык къалэ, Лениным и уэрам, 33

Мы къыдэкІыгъуэм елэжьахэщ: жэуап зыхь секретарым и къуэдзэ Къаншокъуэ Эллэ, редактору Уэрдокъуэ Женя, корректорхэу Щоджэн **Иннэ** (1, 2, 4-нэ нап.), **Щоджэн Заирэ** (3, 5, 6-нэ нап.). КомпьютеркІэ газетым и теплъэр ящІащ Дол Маринэ, Щомахуэ Марианнэ, Ныр Саидэ БищІо Оксанэ, Мэлбахъуэ Анжелэ, сурэтхэм елэжьар Бицу Жаннэщ.

Номерыр «Адыгэ псалъэм» и компьютер ІэнатІэм щагъэхьэзыращ. Газетым Іэ традзэн хуейщ сыхьэт 20-м,

щытрадзар сыхьэт 20.00-рщ. Индексыр 51531 • Тираж 3.167 • Заказ №1692